

ANIT

Haftalık Dergi • 21 Mayıs 1968 • Sayı: 73 • 125 Kuruş

sömürüye paydos

KENDİNE OY VERİ

HAFTANIN NOTLARI

Tural Amerika'da

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin 1968 yılı bütçesinde tek kuruş ayrılmamasına rağmen «silah sanayi kuracağım» diyen Genelkurmay Başkanı Tural, geçen hafta başında Amerika'ya gitmiştir. Eşi ve üç kişilik heyetle Amerika'ya çağırılan Tural'a on gün sürecek olan gezisi sırasında silah fabrikaları ve klasik savaş araçları yapan sanayi tesisleri gezdirilecektir. Hareketinden önce yayınladığı genelgeleri bir anda unuttuğu görülen Tural, Newyork Hava Alanı'nda ayakta tozu ile verdiği demeçte, «NATO'nun hüznümsüz yere münakaşa edildiği bir sırada Amerika'ya geldiğime çok memnunuz. Dünyanın muhtaç olduğu barış bu çerçevede içinde daha da kuvvetlendirileceğiniz kanaatindeyim» diyerek herkesin ağzını bir karış açık bırakmıştır. Ordu alt kademelerinin baskısıyla Amerika'nın yeni toprak isteklerine karşı çıkan Tural, Amerika'ya varır varmaz Pentagon'un dümensuyunda konuşmakla tutarsızlığın bir kez daha ortaya koymuş bulunmaktadır.

Fiyasko

Ankara'da başlayan Türk-Alman ikili görüşmeleri fiyasko ile sonuçlanmıştır. Görüşmeler arasında Türk heyetinin işçiler arasında sol akımların önlenmesi yolunda bir madde ileri sürmesi üzerine Alman Heyet Başkanı Walter Truckenbott, bu maddenin bir anlam taşımadığını hatırlatmıştır. Türk heyeti mensupları ise, Türk işçilerine yardım sağlamak amacıyla kurulan Türk - Danış Örgütü'nün Sosyal Demokrat Parti ile ilgili bulunduğunu, bu örgüt aracılığıyla işçilere broşürler dağıtılarak komünizm propagandası yapıldığını ileri sürmüşlerdir. Alman Heyet Başkanı bu iddiayı gülerik karşılamış ve şöyle demiştir: «Önce şunu belirtelim ki, Sosyal Demokrat Partisi bir komünist parti değildir. Bu parti halen itidat koalisyonunda bulunmaktadır. İşçilere broşürlerin gelmesi de, bizi ilgilendiren bir konu değildir, mektupları açarak sizin zararlı saydığımız yayımları imha edemeyiz. Bunlar normal demokrasilerde olacaktır...»

Anneler Günü

Amerikan kapitalizminin kişisel ekonomileri kendi çıkarları için sömürmek üzere insanı zaafı kullanarak empoze ettiği «Anneler Günü» bir çok kapitalist ülkelerde olduğu gibi, kapitalizminin dümensuyundaki Türkiye'de de kutlandı. Yavrusunu kurtarmak için hayatını feda eden bir annenin dramı ele alınarak mezarların dekor olarak kullanıldığı vitrinlerde çocuklar annelerine hediye almağa, böylece tüccarın elinde kalmış stokları eritmeğe zorlandı. Yüksek tirajlı gazeteler de, reklam geliri sağlamak için «Anneler Günü» edebiyatına geniş yer verdiler. Anneler Günü'nden sonra yakında Babalar Günü de sahneye konularak küçük tasarruf sahiplerinden yine para sızdırılacaktır.

İptal edilmelidir

Özel okul ticaretine karşı mücadele açan Mimarlar Odası İstanbul Şubesi Sekreteri Yüksek Mimar Demirtaş Ceyhan ile Yüksek Mühendis İzzet Siller ve avukatları Abdullah Sert, düzenledikleri bir basın toplantısında özel yüksek okullardan mezun olan mühendis ve mimarların diplomalarının iptal edilmesini istemişlerdir. Bu konuda Danıştay'da iptal davası açtıklarını belirten Ceyhan ve Siller, Özel Öğretim Kurumları Kanunu'na göre, Milli Eğitim Bakanlığı'nın altı ay içinde yönetmelik hazırlaması gerekirken hâlâ bu yönetmeliklerin hazırlanmadığını belirtmişler ve «imtihanlar usulsüz olarak yapılmaktadır. Anayasaya aykırı olarak yapılan imtihan sonucu verilen diplomaların iptali gerekmektedir» demişlerdir.

Fiyatlar artıyor

Devlet İstatistik Enstitüsü bültenlerine göre, zaruri ihtiyaç maddelerinin fiyatlarında son dört yıl içinde büyük artışlar kaydedilmiştir. 1964 yılında 270 kuruş olan gekerin kilosu bugün 315 kuruş'a, 1964 yılında 690 kuruş olan margarinin kilosu bugün 775 kuruş'a, sabunun kilosu 300 kuruş'tan 475 kuruş'a, gazyagının kilosu 72 kuruş'tan 88 kuruş'a yükselmiştir. Bu fiyat artışlarının yanında Türk köylüsünün geçim kaynağı olan ürünlerin fiyatlarında duraklamalar, hatta düşmeler olmuştur. Gene Devlet İstatistik Enstitüsü bültenlerinden alınan rakamlara göre, 1964 yılında 913 kuruş olan tütünün kilosu 800 kuruş'a, fındığın kilosu 503 kuruş'tan 498 kuruş'a, geker pancarının kilosu 14,8 kuruş'tan 14,1 kuruş'a düşmüştür.

Toprak kavgası

Karaman İlçesi'ne Kızım Karabekir Bucağı'nda bulunan toprak komisyonu seçim arifesinde henüz kadastro tamamlanmayan arazinin AP'liere dağıtımına başlamıştır. AP'lilerin bu hareketi, bucakta tepkiyle karşılanmış ve bucağın halkı sopalarla birbirine girmiştir. Çıkan arbede üç kişi yaralanmış ve ilçeye jandarma takviye müfrezeleri gönderilmiştir. Jandarma müfrezesini de taşıyan bucağın halkından beş kişi tutuklanmış, toprak tevzi komisyonu ile bucağın AP'li Belediye Başkanı bölgeyi terketmek zorunda kalmıştır.

Millileştirildi

Cezayir'de millileştirme hareketine devam edilmektedir. Son olarak Devlet Başkanı Bumedjen, petrol dağıtım, stok, nakil ve işletme tekelinin «Sonatrach» Ulusal Petrol Şirketi'ne devredildiğini açıklamıştır.

Casusluk davası

Avusturya'lı casus Slavik ile ona devlet sırlarını verdikleri iddia edilen AP Çorum Senatörü Alâattin Çetin ve CHP Yozgat Milletvekili Celal Sungur'un yargılanmalarına başlanmıştır. 1. Ordu Askeri Mahkemesi'nde yapılan duruşmada, askeri savcı, her iki parlamento üyesinin de «milli savunmaya ihanet» suçuyla mahkûm edilmelerini istemiştir. Sanık CHP'li Celal Sungur ise, bu olayın MIT'in bir tertibi olduğunu ileri sürmüş, Slavik'in TİP'in gelişmesinden yabancı sermaye hesabına endişe duyduğunu belirtmesi üzerine Türkiye'nin siyasi durumu hakkında bilgi verdiğini, Avusturya gazetelerine de makale yazarak telif ücretini mahbuz karşılığında aldığı söylenmiştir. Bildiği gibi, bu casusluk davası bir başka CHP Milletvekili tarafından Millet Meclisi'nde de ortaya atılmış ve Celal Sungur kendi grup arkadaşının ağzından ağır şekilde suçlanmış bulunuyordu.

Sansürcü imam!

Bodrum Gençlik Amatör Tiyatrosu uzun hazırlıklardan sonra Orhan Kemal'in 72. Koşuş adlı oyununu başarıyla sahneye koymuştur. Ancak kısa bir süre sonra Yeni Cami İmamı Alâaddin Girgin, oyunda geçen «bu koğuşun allahı benim» cümlesini ele alarak oyuncuların dinsizlik ve komünistlik propagandası yaptıklarını ileri sürmüş, ayrıca Bugün Gazetesi'nde de bu konuda negriyat yapılmıştır. Bunun üzerine sentin polis komiseri imamla birlik olarak oyunun temsilini engellemiştir. Daha sonra imam ve komiserle birlikte Bodrum Savcısı, Kaymakam Vekili ve hükümet tabibi oyunu incelemişler ve «bu koğuşun allahı benim» ibaresi çıkarıldıktan sonra temsile izin vermişlerdir.

Özgüden yargılandı

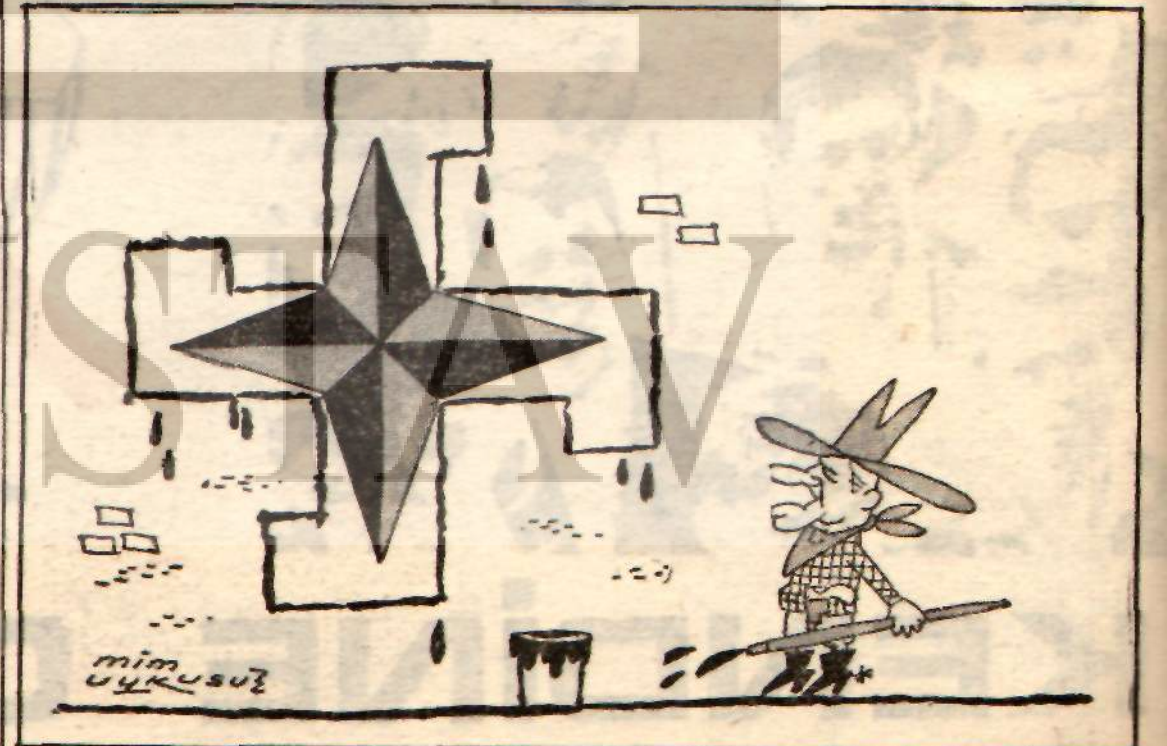
Geçen yıl «at yarışlarında dönen dolaplar»ı açıklayan yayın yaptığımız için Türkiye Jokey Kulübü tarafından dergimiz sahibi ve neşriyat müdürü Doğan Özgüden aleyhine açılan davanın duruşmasına başlanmıştır. İlk soruşunda Özgüden, Türkiye Jokey Kulübü'nün özel bir kanuna dayanarak Tarım Bakanlığı ile yaptığı anlaşma çerçevesinde at yarışları düzenlemek yetkisini aldığını, bu sayede kulüp üyelerinin milyonlar kazandıklarını, ancak kulübünün kanunla kendisine yüklenen görevleri yerine getirmediklerini, bir basın mensubu olarak yolsuzlukları açıklamamın kendisi için en tabii görev olduğunu söylemiş, hakaret iddiasını reddetmiştir. Duruşma, bu konuda delilleri ortaya koymak üzere bir başka güne bırakılmıştır. Öte yandan, Cumhuriyet Savcılığı «Fikir Suçlarından Dolayı Tevkifler Devam Ediyor» başlıklı yazısından dolayı Doğan Özgüden hakkında yeni bir soruşturma açmıştır.

Filyos grevi

Çimse İş Sendikası'nın Filyos Ateş Tuğlası Fabrikası'nda 12 Nisan'da başladığı grev hâdiseli şekilde devam etmektedir. Çanakkale Seramik İşvereni ile anlaşmaya varamayan 640 işçi, grevi sonuna kadar sürdürmeğe azimli olduklarını açıklamışlardır.

Nâzım Hikmet gecesi

Büyük Türk Ozan Nâzım Hikmet için, Cenevre'de 10 Mayıs günü bir gece düzenlenmiştir. Salle des Fêtes de Théâtre de Carouge tarafından «yarımyüzyılın en büyük Türk şairi» olarak ilan edilen Nâzım Hikmet'in eserlerinden parçalar sunulmuştur.

Demirsoy'a cevap

■ Tekstil İşçileri Sendikası'nın ileri genel başkanı Rıza Güven bir basın toplantısı düzenleyerek «milli gelirden payımızı alıyoruz» diyen Türk İş Genel Başkanı Seyfi Demirsoy'u şiddetle eleştirmiş ve şöyle demiştir: «Demirsoy ortalama ücretli 800 lira olarak gösteriyor. Aslında Türkiye'de bu sayıya erişmiş ortalama ücret yoktur. Ortalama ücretli refah seviyesi olarak gösterenler emek sömürücüleridir. Ayda 5 bin liranın yanında lüks yaşamı Demirsoy'u böyle konuşturmuştur.»

2 kitap toplatıldı

■ Kuzey Vietnam'ın general Vo Nguyen Giap'ın Habora Yayınevi tarafından yayınlanan «Vietnam'da Halk Savışı ve Amerika» adlı eseri, İstanbul 2. Toplu Asliye Ceza Mahkemesi'nin kararıyla «komünizmi övdüğü» iddiasıyla toplatılmıştır. Payel Yayınevi'nin yayınladığı Jean Freville'in «Lenin Sanat ve Edebiyat» adlı kitabı da toplanmış. Böylece her iki yayının evinin toplatılan kitaplarının sayısı sekize yükselmiştir.

DTCF'de baskı

■ DTCF Dekanı Emin Bilgiç'in Atatürkçü ve toplumu öğrenenler üzerindeki baskısı devam etmektedir. Bir «Halk ozanları gecesi» hazırlayan DTCF Sosyalist Fikir Kulübü üyeleri, gecenin duyurulmasını sağlamak amacıyla bütün fakültelere ilanlar asmışlar ve kantinlerde biletleri satışı çıkartmışlardır. Bütün fakültelerde bu durum normal şekilde devam ederken kulüp üyelerine kendi fakülteleri olan DTCF'de duyuru asmak imkânı verilmemiştir. Fikir Kulübü sert bir bildiri yayınlamış ve bu Ortayağı zihniyetini takbih etmiştir.

Kazmacılar...

■ Biga'ya bağlı Yenigöller Köyü'nde toprak yüzünden bir arbede olmuş. 17 kişi ağır yaralanmıştır. 1963 yılında kurulan Köy Gölü'nün 8 bin dekarlık tarım alanının sadece 20 tapu sahibi tarafından işletilmek istenmesi ve gölü kurutan 200 kazmacıya hiçbir işleme hakkı tanınmaması üzerine çıkan arbedede köylüler taş, sopa, tırpan ve kazmalarla birbirlerine girmişlerdir.

TİP'e saldırı

■ Türkiye'nin değişik yerlerinde TİP toplantılarını basan AP'nin zorbaları İstanbul'da da Fatih ilçesi'nin Çarşamba Semti'nde düzenlediği toplantıya taş ve sopalarla saldırmışlar üç partiliyi ciddi şekilde yaralamışlardır. Olaylara zabıta seyretilmiş, Fatih Emniyet Başkomiserliği, daha önce 298 sayılı kanun gereğince TİP tarafından yapılan bildirimi kabul ettiği halde aynı gün toplantıda tedbir alınması yolunda yapılan bir müracaatı, kendi bölgesi dışında bulunduğu gerekçesiyle reddetmiş ve zorbalar hiçbir engelle karşılaşmadan toplantıyı sabote etmişlerdir.

Aşıkların bildirisi

■ NATO'YA HAYIR kampanyası sırasında gençlerin saldırıya uğraması ve polis tarafından toplanması üzerine yeni kurulan Halk Ozanları Derneği bir protesto bildirisi yayınlamıştır. Bildiride «NATO'ya hayır diyen devrimci kardeşlerimizin toplanmasını demokratik düzene bir darbe sayıyoruz» denilmektedir.

Sömürüye paydos
kendine oy ver !

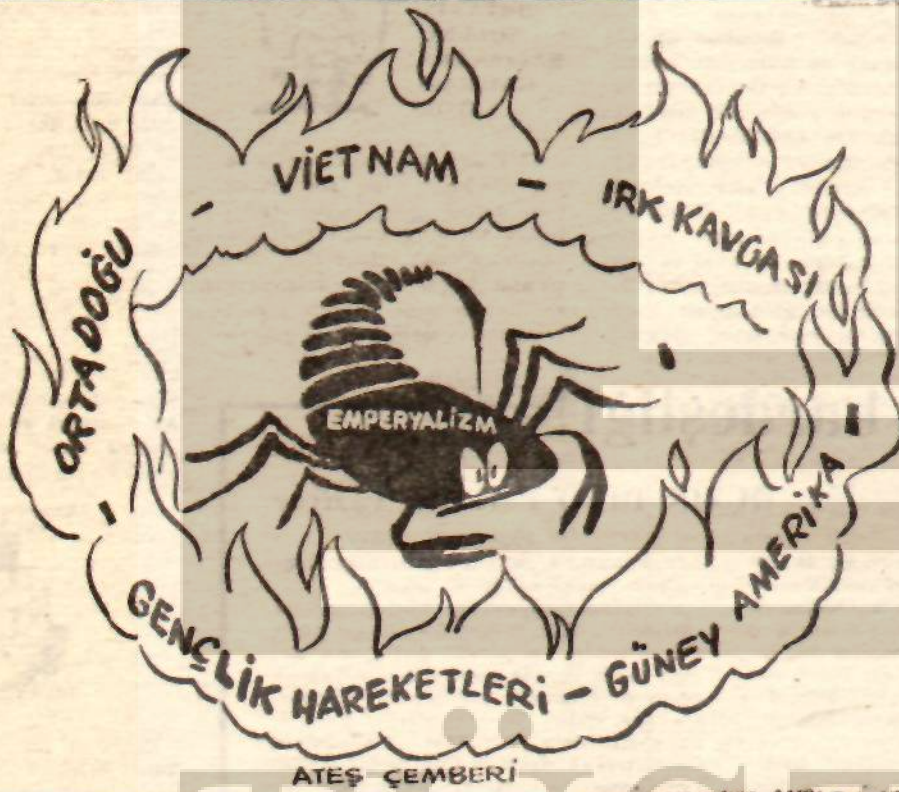
Sosyalist hareketin daha büyük kitlelere mal olduğunu gösterecek olan 2 Haziran seçimleri yaklaşıyor, TİP'e ve TİP'i destekleyenlere yönelik saldırılar ve kompolar da artıyor. Egemen sınıflar ve onların temsilcisi olan burjuva partileri panik içinde... TİP'in oyları arttığı takdirde, sosyalizmin Türk Milleti tarafından istenmediği, reddedildiği yalanını daha fazla yutturamayacaklarını pekâlâ biliyorlar... Biliyorlar ki, TİP'in 2 Haziran seçimlerindeki oy artışı, 1968 genel seçimlerinde mihliyle yansıyacak, sosyalist hareket belki de daha güçlü bir grup halinde emekçi halkın sesini parlamentoda duyurmaya devam edecek... İşte bunun için, tam seçim konuşmalarına başladığı sırada, AP tarafından TİP aleyhinde kitaplar yayınlanmış, olağanüstü toplantıya çağırılan Millî Güvenlik Kurulu'na TİP'e ilgili dosyalar getirilmiş, besleme gazetelerde TİP'e karşı suçlama kampanyası açılmış, AP'nin zorbaları, TİP'in mahalle ve köylerde düzenlediği seçim toplantılarını basmakla görevlendirilmiştir. Bütün bunlar son bir haftanın gelişmeleridir ve uzun süreden beri TİP'e karşı hazırlanan sindirme kampanyasının son halkalarını teşkil etmektedir. Ama, TİP'ileri bu baskılar, tehditler sindiremeyecek, aksine sosyalistlerin mücadele azimlerini şiddetlendirecektir.

AP

nin devlet kuvvetlerini kullanarak ve zorbalığa dayanarak sürdürdüğü bu sindirme kampanyasına CHP daha sinsice metodlarla katılmaktadır. Egemen sınıflar tarafından CHP'ye verilen görev, bizzat genel başkan İnönü'nün de Milliyet Gazetesinde açıkladığı gibi, artık önüne geçilemeyeceği anlaşılan sosyalist akımı yozlaştırmak ve TİP'e yönelik oyları çekmektir... Politika tarihine baktığımızda en hınçlı hınçlı örneklerini geçiren CHP, sosyalist hareketi yozlaştırmak için birden birer solcu kesilmiş, halk düşmanı kadrosuyla «halktan yana» taslayarak binbir edüzenbazlığa girişmiştir. CHP bir yandan solculuk taslarken, bir yandan da partinin resmi organı Ulus'ta tünleyen bir jurnale, «Marksist-Leninist» diye suçlamaya çalıştığı sosyalistlerin çok yakında devlet kuvvetlerine hesap vereceklerini ilan ederek polislikte iktidarın içişleri Bakanı Faruk Sükan ile yarışa çıkmıştır. Bu ne biçim solculuktur ki, egemen sınıfların hizmetindeki kuvvetler adına sosyalistleri mahkum ettirmeğe çalışır. Sonra da CHP yöneticileri, kör değneğini beller gibi, sabahın akşamı kadar edüzen değiştirmekten söz ederler... Bu düzenin anti-demokratik kanunları arkasına gizlenerek, bu düzenin emrindeki kuvvetlerle işbirliği yaparak sosyalistleri tehdit edenler mi bu düzeni değiştireceklerdir?

H

em, düzen, öyle «hükmet-i hükümet» zihniyetindeki bir kaç politikacının «değiştireceğini» demesiyle değişmez. Bn, düzen değiştirmek değil, olsa olsa edüzenbazlık olur! Düzeni değiştirecek olan, mevcut üretim ilişkilerinden memnun olmayan üretim güçleridir, yani emekçilerdir; ve emekçilerle birlikte heriki gençlik ve toplumu aydınlarıdır. Yani halktır... Cumhuriyet Halk Partisi'nin ise, isminin ikinci kelimesinden başka «halk»la hiçbir ilişkisi kalmamıştır. Bir transfer sendikacısının bir şehirde belediye başkan adayı gösterilmesiyle de bir partinin «halktan yana» olması mümkün değildir. Çünkü o sendikacının başı çektiği CHP aday listesinde yine tüccarı, müteahhidi, kapitalistiyle egemen sınıf temsilcileri ağır basmaktadır... Oysa, Türkiye İşçi Partisi'nin aday listeleri, işçisi, köylüsü, küçük esnafı, toplumu aydın, üniversiteliyle tamamen halkı temsil etmektedir. Üstelik TİP listelerinde yer alan adaylar, sosyalist ve bağımsız bir Türkiye'nin kurulması için kavgaya verdiklerinin bilincindedirler... Onun için, önümüzdeki mahallî seçimlerde, sosyalistler CHP'nin ve TİP'in oylarını CHP'ye çekmek için yaygın yapan gazetelerin gözboyayıcılığına kapılmamak ve şu sloganın etrafında birleşmelidirler : SÖMÜRÜYE PAYDOS, KENDİNE OY VER !

BURJUVA PARTİLERİ TELASTA

• AP'nin tertiplerine, CHP'nin «halktan yana» görünüşü sosyalist oyları çelme gayretlerine rağmen TİP, gün geçtikçe çığ gibi ilerliyor...

Geçen hafta başlayan seçim kampanyası, partilerde büyük emekçi kitleleri karışındaki durumlarını, gerçek niyetlerini, neyi yapabileceklerini ve neleri yapamayacaklarını ortaya koymuştur.

Seçim kampanyası ağır ağırlıkla Demirel iktidarının sözcükleri, dillerinin altındaki baklayı çıkarılmışlardır. AP Genel Sekreteri Orhan Süersan, M. Nispeti Salihli İçişleri'nde yaptığı konuşmada; «Türkiye Cumhuriyeti tarihinde beş defa anayasa değiştirilmiştir. Millet'in isteğine göre, AP'nin görüş felsefesine dayanan bir anayasa hazırlanacaktır» demiştir. AP'nin yayın organları da, anayasanın değiştirilmesi yolunda kampanya açmışlardır.

Ayrıca Demirel de, kendisini destekleyenler de, AP'nin anayasayı değiştirmek için gerekli üçte iki çoğunluğu sağlamayacağını, bu çoğunluk sağlansa dahi anayasayı değiştirmenin o kadar kolay olmadığını bilmekteydiler. Demirel'in asıl amacı, seçim kampanyasına ağırlık merkezini anayasa tartışmalarına kaydırarak AP içindeki mücadeleyi kamufle edebilmektir.

Teşkilatın sesine kulaklarını tıkayan Demirel'in, İhmalı Sosyalist dövmekten sanık Salih Raci Tekin'in dayısı Ekrem Bar-

leş'i Ankara Belediye Başkan adaylığına tayin etmesi ve İçişleri Bakanı Sükan'ın nüfuzunu Atabeyli için kullanması ile AP içinde patlak veren mücadele henüz durulmamıştır. Genel Merkez'e küsen teşkilat, AP büyük kongresinde hesap sormaya hazırlanırken, ortaya yeniden Necmettin Erbakan sorunu çıkmıştır.

Odalar Birliği Genel Sekreterliği'nden uzaklaştırıldıktan sonra senatör olma yolları da tıkanan Necmettin Erbakan'ın, emrindeki Müslüman Kardeşler teşkilatının desteğinde hareket geçtiğinin açıklanması, AP'nin üst kademe yöneticileri arasında telaş, aynı zamanda korku yaratmıştır.

Senatör olma yolları da tıkanıldıktan sonra Erbakan, Demirel ve arkadaşlarından intikam alabilmek için Odalar Birliğini kullanmayı kararlaştırmıştır. Mersin'in ünlü tüccarlarından Mustafa Nihat Sönmez'in müesseselerine genel müdür olan Erbakan, hedef olarak Odalar Birliği genel başkanlığını seçmiştir. Sırrı Enver Batur'un kesin olarak adaylığını koymama yolunda karar alması ve genel kurulun 20 Mayıs'ta toplanması, Müslüman Kardeşler'in işini kolaylaştırmıştır. Mersin Odası'nın çeşitli oda ve borsalara gönderdiği 1508 sayı-

lı yazı ile Erbakan'ın Odalar Birliği Genel Başkanlığı'na adaylığını koyacağı açıklanmıştır.

İşbirlikçiler, Masonlar ve itihalat ile ihracatı kontrolleri altında bulunduran azınlıklar, Batur'u tekrar genel başkan seçmek için yoğun bir çalışmaya girenlerken, karşı taraf şu propagandayı işlemeye başlamıştır:

«Batur, bir yahudi şirketinin hissedarıdır. Batur, yıllarca C. H.P. İstanbul II Başkanlığı'nı yapmıştır. Batur, kotaların dağıtımında azınlıkları kollamıştır.»

Bu arada, Erbakan da boş durmamış ve Süleyman Demirel'in kardeşi Ali Demirel ile bazı yerlerde görünerek kendisini Başbakan'ın desteklediği havasını yaratmaya çalışmıştır. Çoçukluk arkadaşları olan Necmettin Erbakan ile Ali Demirel'in bir arada görünmeleri, Başbakan'ın kardeşinin kulaklığını çekmesine kadar devam etmiştir.

Odalar Birliği bünyesi içinde dağıtık sanayicilerin teşkilat-

lanmasını, sanayiciler ve ithalatçılar arasındaki mücadelenin sona erdirilmesini ve federatif bir sisteme gidilmesini sağlamak amacıyla Batur'un öne aldığı Odalar Birliği Kongresi, hiç beklenmedik şekilde genel başkanlık savası havasına bürünmüştür. Hafta sonunda yapılan seçimleri kazansa da, kaybetse de, Erbakan intikam almak için mücadelesine devam etmek kararındadır...

CHP'DEKİ
GÖBEKÇİ-
LER
ORTANIN
SOLUNU
SAGÇILARA
GAMMAZ-
LIYOR

CHP ise, bir başka çekidüğüne içindedir. Özel doktorunun bildirdiğine göre, CHP Lideri İnönü seçim gezisine çıkmayacaktır. Çünkü, doktorlar, İnönü'nün bu geziler dolayısıyla sarılabileceğini, bunun sorumluluğunu üzerlerine alamaya-

caklarını açık açık söylemişlerdir.

Osman Soğukpınar'ın Ankara Belediye Başkanlığına seçilmesi için bütün ağırlığını ortaya koyan Ortanın Solu takımının Anadolu'yu ihmal etmesi, Göbekçiler'in eline yeni bir koz vermiştir. Cumhurbaşkanı kontenjanından senatörlük vadiyle Halil Sezai Erku'tu gündük saf dışı eden Ecevit ve arkadaşlarımız, 2 Haziran seçimlerinden sonra yeni sürprizler beklemektedir.

Göbekçiler'e göre, 2 Haziran seçimlerinde CHP'nin oy yüzdesinde geçen seçimi oranla düşme olacaktır. Bu da, Ortanın Solu'nun tutmadığını gösterecektir. Seçim sonuçlarını bekleyemeyerek kadar sabırsız olan Göbekçiler, CHP Olağanüstü Kurultayı'nı ısrarla ısrarla toplamanın yollarını araştırılmaktadır. Seçimlerin yenilgiyle sonuçlanması, olağanüstü kurultayın toplanmasını kolaylaştıracak ve büyük ihtimalle Ortanın Solu'nun tasfiyesini sağlayacaktır. Bu noktadan hareket eden Ecevit aleyhtarları, seçim propagandasına katılır gibi görünmekte, fakat hiçbir şey yapmamaktadırlar. Hatta, AP basınına el altında CHP aleyhine haber ve dokümanlar sızdırmaktadırlar.

Fransa'da işçi - öğrenci kardeşliği!

GÜZİN DİNO Paris'ten yazıyor

Sorbonne Üniversitesi görülmedik günlerini yaşıyor. İşçi sendikalarının da katıldığı 800.000 kişilik gösteriden sonra öğrenciler Sorbonne'u işgal ettiler.

Dün akşam başlayan bu olay geceli gündüzlü süreceği benziyor; bu işgal, sadece bir gösteri olarak kalmayacağı benziyor.

Öğrenciler fakültelerine girer girmez komitelere ayrılıp, hemen, işçi-öğrenci birliği parolası altında, Üniversite devrimini yapmak üzere işe koyuldular.

Bu sabah saat 10'daki manzara gayda : Sorbonne'un büyük giriş holunda, ders sıraları ile bölünmüş geniş bir yere yüzlerce ekmek yığılmış, başında bir öğrenci bekliyor, tartışmalardan bitkin, aç susuz çikanları besliyor (dün akşam radyo, Tıp Fakültesi'nden geceyi geçirmek için 1500 franklık sosis ve kamamber peyniri satın aldığını söylüyordu).

Sorbonne'un büyük amfisinde (3000 kişilik) genel konuşma var, mikrofona gelenler, öğrenci-işçi ilişkileri üzerine söz alıyorlar; çeşitli sorular cevaplar; bir kız öğrenci soruyor «çalışan bir öğrenci işçi midir?»

İspanyol asıllı bir işçi söz aldı : «Çok günün bu saatında aramızda bulunabiliyorsam, gece çalışıyorum da endamdan dedi, eslerdim Maim okuyabil-

memizi sağlamak istiyorsunuz, biz de sizden rica ediyoruz, okumanızı aksatmayın, ama elbetteki bir yandan da başlanış olduğunuz bu kültür savaşını eylem düzeyinde sürdürün ve sonuçlara bağlayın», çok uzun alkışlandı işçi; zaten evvelki gecedenberi, Bulvar Saint Michel'de can kardeşi gibi dolayış konuşuyorlar genç işçilerle öğrenciler.

Büyük amfiden çıktım, ünlü avlu-ya (cours de la Sorbonne) geçtim; bütün kıyamet, bu avlu-ya, polisler, Rektör tarafından çağırılarak girmesiyle ve oradaki öğrencilerin tutuklanması ve avludan zorla çıkartılmasıyla başlamıştı 3 Mayıs'ta. Bu gün, soldaki Viktor Hugo heykeli'nin boynuna, bir kırmızı bayrak sarmışlar, elinde de bir kırmızı bayrak tutuyor; ortada küçük bir çay durmadan bir şeyler çalıyor; derken üst katlardan bir pencere açıldı, megafonda bir öğrenci, az sonra avluda yapılacak toplantı üzerine açıklamalarda bulundu; Descartes amfisine giriyorum; pek kolay değil; tıklım tıklım; bir komisyona kurulması söz konusu; herkese konuşma hakkı verilmiş; mikrofon elden ele geçiyor; diğkeler mi önce bildirilsin, komisyon mu önce seçilsin?... uzun sürmedi, biri geldi, dedi ki : «evet herkesin söz hakkı var ama, buraya konuşmaya gelmedik, kararlar alacağız, önce komisyona kurulur diğkeler ona bildirilir ve öncelikle imti-

han konusuna yer verilir», sürekli alkışlarla kabul edildi; bu teklif.

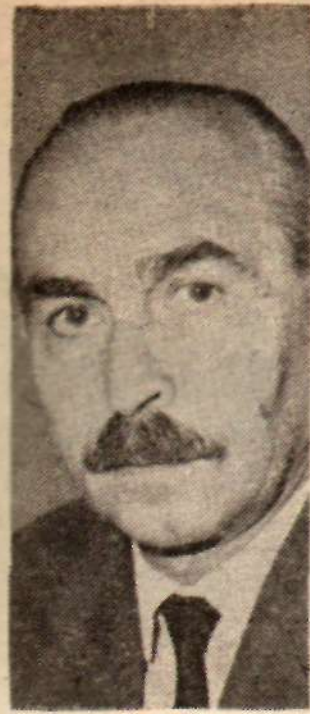
Oradan çıkarken bir Türk öğrenciye rastladım, 1848 ihtilali her halde böyle durumlardan geçmiştir dedi; onu bilmem ama burada gerçekten sokaktan gelen ve oluşmaya yönelik bir kaynaşma var. Salle Lard (tezlerin savunulduğu amfi)'nin yanındaki İlan tahtası, Cumartesi'ye Mevlânâ üzerine bir tez savunulacağını bildiriyor; kütüphane kapalı; doktora yapanlara ve profesörlere açık olan merdiveninden katalog daire-sine gidiyorum, tek tük öğrenciler yok değil, belki de aşağıda ve sokakta yapılmakta olan kültür savaşının kaynak ve yöntemini arıyorlar kitaplıkta!

İlk defa olarak Fen Fakültesi ile Edebiyat Fakültesi arasındaki bütün kapılar açılmış (Geçen sene ne çok tartışılmıştı, profesörler katında fakülteler arası bilimsel sınırların kaldırılıp kaldırılmaması konusu). Zaten bütün kapılar açık, her yere giriliyor, çıkılıyor, rahat, kolay... tartışmalar sert, keskin ama çekici... bütün duvarlarda «Yasağa yasak» parolası. Ortanın böyle rahatlamış bir bir hali var ki... hele on gündür geçirilen, çetin, boğucu-ağırtıcı bombak, so-pak, tağl günlerden sonra, insan kendini, zor sancılardan sonra doğan bir ço-çukun loğusa evinde sanıyor ; gerçek-ten de yeni bir şey doğdu Sorbonne'da.

CHP'nin bir sendikacıyı Ankara Belediye Başkanlığına aday gösterip «halktan yana» görünmeye kalkışması, bütün aday listeleri açıklandıktan sonra inandırıcı olmaktan çıkmıştır. Zira, CHP'nin belediye meclis adayları içerisinde meslekler itihariyle yine tüccarlar, müteahhitler, kapitalistler, tasadamları ağır basmaktadır. CHP Ankara'da seçimi kazansa ve bir sendikacı belediye başkanı olsa bile, kapitalistlerin geniş ölçüde yer aldığı bir belediye meclisinin halka hizmet etmesi mümkün değildir.

Bu itibarla, bir sendikacı «halktan yana» görünmek için mestralık olarak başkanlığa aday göstermek, aslında halka karşı olan bir ekibi emekçi kitlelerin gözünden saklayamamaktadır.

AYBAR

— Hedef: 1969 —

Emekçilerin partisi bilime dayanıyor

Buna karşılık TIP bütün şehirlerde belediye başkanlıklarına işçileri ve sendikacıları aday gösterdiği gibi, belediye meclisi ve il genel meclisi adayları da hep emekçidir.

TIP, emekçileri kendi kaderlerine sahip olmağa davet ederken, onlara halktan yana bir söylemin yollarını da bilimsel incelemelere dayanarak göstermektedir.

Üniversite öğretim üyelerinin, eski planlama uzmanlarının katıldığı TIP Genel Merkez Bilim Kurulu, uzun çalışmalarından sonra 1968-1969 döneminde Türkiye'nin ekonomik durumunda beklenen gelişmeleri, dünyadaki ekonomik bunalımın Türkiye'deki sınıflar üzerinde etkilerini, tarım kesimindeki durumu ve gelişmeleri, bunalımın hakim sınıflar üzerindeki etkisini, Türkiye'deki başlıca sosyal ve siyasal gelişmeleri, dünyadaki siyasal gelişmeleri 40 sayfalık bir raporla tesbit etmiş, bütün teşkilata göndermiştir.

Raporun girişinde; «Yapılan gözlemler 1968-1969 yıllarında Türk ekonomisinin oldukça önemli bir bunalım içine girdiğini göstermektedir. Bu bakımdan önümüzdeki yıllarda Türkiye'deki siyasal olaylar yakın gelecekteki farklı bir ekonomik ortam içinde gelişecektir. Bu bunalımın, emekçi kitlelerini nasıl etkilediğini ve etkileyeceğini izlemek, aydınlatma ve uyandırma görevini kolaylaştıracaktır. Meslekleri böyle bir dönem içinde düşünmek, 1968 ve 1969 seçimleri arasında bir devamlılık ilişkisi kurulmasını sağlayacaktır» denilmektedir.

Bilim Kurulu, daha sonra, 1968-1969 dünya bunalımının Türk ekonomisi üzerindeki etkilerini şöyle özetlemektedir:

«Tarihlerinin en uzun yüksek konjonktür dönemini yaşamış olan kapitalist ülkelerin, 1967 ve 1968 yıllarında ciddi bir bunalım içine girdiği görülüyor. Amerika Birleşik Devletleri'nin ödemeler dengesindeki olumsuz gelişmeler, doların kapitalist dünyada uluslararası bir para olma durumunu sarsmış ve bu, son haftalardaki altın buhra-

amı ortaya çıkarmıştır. Altın buhranı Stockholm anlaşmasıyla geçici bir çözüme bağlanmış görünmektedir. Fakat, bu çözüm, kapitalist ülkelerdeki bunalıma devamını geri almaktadır.

Kapitalist dünyadaki bunalımın, kaderini kapitalist ülkelerle ekonomik ilişkilere bağlanmış olan az gelişmiş ülkelerde önemli etkileri olacaktır. Dünya ticaret hacmindeki azalma, az gelişmiş ülkelerin ihracat mallarına olan talebi azaltacaktır. Böylece, bu ülkelerin ithal imkânları azaltacaktır. İthalatlarının önemli bir kısmını dış kredilere bağlanmış ülkelerde ise; kredi imkânlarının daralması, ithalatı daha da daraltacaktır. Türkiye bu şekilde etkilenecek az gelişmiş ülkeler arasındadır.

Türkiye belli 1954-1957 dönemine benzer bir gelişmeye yaklaşmaktadır ve Türk ekonomisi bugün böyle bir bunalımdan daha şiddetle etkilenecek bir yapıdadır.

Türkiye'de kurulu düzenin gelişmelerinin açığa çıkması, emekçi kitlelerinin bilinçlenmesini hızlandırmakta, bu bilinçlenme sonucu, evvelce dağılık hedeflere yöneltilen tepkiler, artık düzenli temellerine yönelmektedir. Önümüzdeki bunalım, bilinçlenmeyi daha da hızlandıracak, emekçi kitlelerinin tepkilerini şiddetlendirecektir. Bu tepkileri, düzeni değiştirecek bir sonuca ulaştırmakla görevli ve sorumlu olan sosyalist akıma ve örgüt, bu dönemde daha güçlü olarak daha güç bir mücadele içine girecektir. Dayandıkları düzenin temelinden sarsıldığını hisseden hakim sınıflar ise, kütüphanelerine ve emekçi kitlelerine örgütüne karşı direnme şiddetlendirmekte ve baskılarına yeni şekiller vermektedir.

Gerçekten de, Türkiye'de sosyal ve siyasal gelişmeler, TIP Bilim Kurulu'nun isabetli teğisi ettiği doğrultudadır.

Nitekim, egemen sınıfların en güçlü siyasal temsilcisi AP, mahallî seçimlerde kendisine başlıca hedef olarak TIP'i almış ve «İŞTE TIP» isimli bir kitap bastırarak bütün teşkilatına dağıtmıştır.

SÜKAN'IN İFLAS ETMİSİ TERTİPLERİ YİNE SAHNEDE

28 sayfalık büyük boy kitapta, işçileri Bakım Dr. Faruk Sükan'ın çeşitli tarihlerde Bütçe Komisyonu'nda, Cumhuriyet Senatosu'nda ve Millet Meclisi'nde yaptığı TIP ile ilgili konuşmalar yer almaktadır. «Adalet Partisi yayıncısı» ibaresi bulunmaktadır.

AP, Sükan'ın hiç kimseyi kandıramayan iftiralarını tekrar piyasaya sürmek suretiyle TIP'in seçim şansını baltalayabileceği hesabındadır. Ama bu hesap yanlıştır. Çünkü, yasa standardları arasındaki farkların gittikçe büyüdüğü, sömürünün şiddetlendiği, Amerikan uşaklığının yüz kızartıcı bir hal aldığı günümüz emekçi sınıflar, artık bu gibi iftiralara itibar etmemektedir.

Önceki pazar günü seçim kampanyasını İzmir'de açan TIP'in mitingi, AP'ye en iyi cevap olmuştur. Hava alanında arabacı kafileleriyle kargılanan

Aslını yitirenler

Yaşar Kemal

Geçenlerde Aksaray meydanında bir kavgaya rastladım. Kavgacılar birisi ortaya bir işçi, ötekisi bir Üniversiteli gençti. Kavgacıların başına da yirmi otuz kadar insan toplanmıştı. Ortaya işçinin hali yürekler acıydı. Sakalları uzamış, avutları çıkmış, gözlerinin feri yitmişti. Dişleri ağzında, tek tüktü ve eğri büğrü kapkaraydı. Uzun boynu besizlikten daha uzamış, bir deri bir kemikliğine acıklı hüznüne bürünmüştü. Orta yaşlı işçinin giyiti de köpeklerle ziyafet. Pantolonu yer yer yırtılmış. Paçaları salıkım saçak. Çorapsız ayakları ayakbağlarının ucundan dışarıya fırlamış. Üniversiteli iki dirhem bir çekirdek. Son modaya göre giymiş. Sağları taralı, gömleği naylonun en güzel. Çizgili giyitleri pırıl pırıl süslü. Kıyafatı yakasına soktuğu mendilinin renginde. Üniversiteli genç öfke içinde.

Ben uzaktan bir tartışma olduğunu anladım. Gene diye düşündüm, bir burjuva oğlanı işçilerden birisini yakalamış, ver yansın ediyor. Şu genç kuşağın okumuşu sağcı olunca çok acıyı oluyordu. Yirminci yüzyılda sömürülen bir ülkenin gençinin sömürücülerle birlik olması alçaklığın da alçaklığı. İnsan dünyada her suçu, her alçaklığı bağışlayabilir ama çağımızda genç bir insanın sömürgecilerle birlikte olmasını bir türlü yutamaz. Sömürgeci Fransa'nın gençliğine bakın, sömürgeciliğe, eşitsizliğe karşı ayaklanmışlar da sömürülen bir ülkenin genç sömürücü kulluğu, köpekliği yapıyor. İnsan soyunun katmerli yoldanmışlığı. İnsan soyunun en gereksiz yaratığı.

Derken yüreğime su serpildi. Genç adam işçiye gıyayordu : «Sana mı kaldı milyonları savunmak!» diye bağırıyordu. «Şu üstüne başına bak sana adam.»

İşçinin elinde dincel gazetelerden birisi vardı. Ve işçi kardeşlerimiz, Natoya Hayır diye yazan gençlere ateş püskürüyordu.

Üniversiteli genç, öfkeden deli divane olmuştu :

«Bu Nato» diyordu. «Senin o ayağındaki yarım ayakkabı yarım kalsın diye kurumuştur.» diyordu.

İşçi :

«Dinimiz, Allahımız» diyordu.

Delikanlı :

«Sömürücülerle birlik olmak asıl dinsizlik, Allahsızlıktır» diyordu. «Milyonlarca Anadolu köylüsünü aç yoksul bırakmak. Milyonlarca yoksulu soyarak onları bir lokma ekmeğini sömürgeciye götürüp vermek ve buna yardım etmek müslümanlık değildir. Sömürücüyle fakir fıkaranın dinini kalkan etmek kâfirliğin de kâfirliği. Alçaklığın da alçaklığı... Sömürgecilerin ve onların işbirlikçilerinin, yâni şu gördüğün zenginlerin dini sömürmeleri, dinci menfur emellerine âlet etmeleri emayettir. Şu kılık kıyafetine bak»

Ben araya girdim, delikanlıya işçiyi kollarına girerecten kalabalıktan çıkardım.

«Kavgaya etmesin» dedim. «Belli anlaşmazlıklarınız. Siz ikiniz anlaşmazsanız, bu sömürü düzeni sürer gider. Ve bu adamın hali perperişan sürer gider. Bu işçinin üstü başı yoksul da kafası yoksul değil mi? İşbirlikçiler, sömürgecilerin kulları, köpekleri en

çok insanların, işçilerin kafalarını yoksul bırakmak isterler. Yoksul insanın çoğunun kafası da yoksul bırakılmıştır. Yüzyıldır sömürgecilerin büyük çabası yoksulların beyinlerini yıkama, onların kafalarını yoksul bırakmadır.»

Delikanlı işçiye çok kızdı, eli ayağı titriyordu :

«Benim tuzum kuru» diyordu. «Düğün senin üstüne oluyor. Sen, seni bu hale getirenlerden yana oluyorsun. Bu dünyanın en basit gerçeğini anlamayacak ne var, onun otuz kırk apartmanı var, senin gecekondu bile yok. Onun sofrasından kuş sütü eksik olmaz, sen bir kuru ekmeği bile bulamazsın. Senin cebinde beg kurusun yok, onun milyonları yatar bankalarda. Hem de işiye bankalarında. Bunu anlamayacak ne var? Senin üstüne başına bak, bir de benim üstüne başına bak.»

İşçi gözlerini fal taşı gibi açmış :

«Allah» diyor dualar okuyor, dört bir yana üflüyordu. «Allah, Allah sen takstratımızı bağışla.»

Delikanlı coşmuştu :

«Allahın gücü, varlığı insan emeğindedir işçi kardeş. Allahın, dinin güzelliği sömürücü aletliğinde değil. İnancına bir şey demiyoruz. İnancın güzel. Ama müslümanlık sömürücülerin, din tüccarlarının fakir fıkaranın sömürülmesinin âleti olursa din ortadan kalkar. Gerçek müslüman fakir fıkaranın ekmeğinin karşısına sömürücülerin, cenebi firmalarının kalkması olarak din sürmez. Esas kâfirlik budur.»

Delikanlı işçiye konuşuyor, kızgın, gözü dönmüş işçi gittikçe yumuşuyordu.

Delikanlıya işçi kardeş kardeş barışmış, kolkola vermeye habire konuşuyorlar, tartışıyorlardı. Ben onlardan ayrılırken :

«İkiniz anlaşmadan Türkiye'de ve dünyada hiç bir şey halledilmez.»

Bütün yük de güzel giyimmiş delikanlıya düşüyordu. Yoksul bırakılmış insanı elinden geldiğince uyarmak. Öfkelenmeden, sabırla. Her genç bu kavgada, işçinin köylünün yoksulluğu, uyumsuzluğu karşısında hiç öfkelenmeyecek, bir Hazreti Eyüp sabırla emeğini, dinini, ailesini, milletini sömürgecilerin nasıl sömürdüğünü durmadan, durmadan anlatacaktır.

Bir de «Aslını yitiren haramzadeler» var. Satılmış, işçiye sırt dönmüş sendika ağaları... Sömürücü Amerikanın kulluğunu yapan, işçi sınıfının sınıfını inkâr eden... Sınıf savaşını inkâr eden... Kör olan gırtlaklarına fazla birkaç sömürücü kurusu daha gırsın diye. Patron köpekliği yapan. Onlar bugün de yarı da, sağken-ölmüşken de, milletcek de, çocuklarınca da lanetlenmiş kitledir. İnsanlar bir gün onlardan o kadar öğreneceklerdir ki, yüzlerine tükürmeyi bile kendilerine veremeyeceklerdir.

Yalnız burada, benim onlara bir iki sözüm var : Siz de bir zamanlar işçiydiniz, köylüydünüz efendiler. Siz de bütün köylüler, işçiler gibi yoksuldunuz efendiler. O yoksullar ananızı, babanızı efendiler... Siz o yoksulların yoksulluğunu sattınız. Siz ananızı, babanızı, kardeşlerinizi sattınız, efendiler... İnsanlığın bütün laneti üstünüze olsun, efendiler. «ASLINI YİTİREN HARAMZADELER!»

TIP Lideri Aybar ve parlamento üyeleri, şehre büyük sevgi gösterileri arasında girmişlerdir. Binlerce İzmirli'nin «Viedam nasırlı değil, elleri nasırlıya», «Ezildiğin yetersiz», «Sömürüye paydos», «35 milyon metre kare toprağımızı istiyoruz» yazılı dövizlerle katıldığı mitingte yaptığı konuşmada Aybar, AP'yi ciddi dış sömürüyü teşvik etme suçlamış, yüz yıllık ağa-komprador-bürokrat iktidarının münevverlik iktidarının son demlerini yaşadığını öne sürmüştü. «AP'den oy alacak tek parti TIP'tır. Çünkü AP'nin tabanı emekçiler ve uyandıkça öz partisinin yolunu bulmaktadır. Önümüzdeki seçimler 1969'da başa geçecek-

gimizin müjdecisi olacaktır» diyerek AP'nin telâşının nedenini ortaya koymuştur.

TIP Lideri ile arkadaşlarının geneli daha sonra Manisa, Aydın, Selçuk, Söke'de de devam etmiş, gittikleri her yerde emekçi kitlelerin sosyalist hareketine nasıl kafileler halinde katıldıklarını görmüşlerdir.

Bu gelişmeyi, burjuva partileri de, AP de, CHP de, MP de, GP de, YTP de, CKMP de görmekte, gizli yada açık TIP'i sabote etmeğe çalışmaktadırlar.

Ama boğuna gayret... Aybar'ın dediği gibi, «AP iktidarının devlet çarkını bir avuç kapkaççı yararına döndürdüğü, halkın ezilip sömürülme-

sinin vasıta olduğu ve üstelik demokrasiyi tahrife yönelik bir çoğunluk diktası peşinde olduğu iyice ortaya çıkmıştır.»

Ve kitleler artık hep bir ağızdan bağırılmaktadır:

«Emekçi sınıfların iktidarı için İLERİ...»

Köylüye toprak, herkese iş için İLERİ...»

Emeğe göre gelir için İLERİ...»

Sanayi devrimini için İLERİ...»

Anayasayı yasatmak için İLERİ...»

Amerikan askerini yurtdışından çıkartmak için İLERİ...»

Tam bağımsız, demokratik sosyalist Türkiye için İLERİ...»

21 Mayıs 1968 • Sayfa 5

17 kuruluşun ortak çıkışı: NATO'ya HAYIR

• Sağcı zorbaların saldırılarına, polislin önleme gayretlerine rağmen «NATO'YA HAYIR» Haftası büyük başarıyla yürütüldü ve halk tarafından da desteklendi..

Osman S. AROLAT

İSTANBUL Teknik Üniversitesi Öğrenci Birliği, İstanbul Teknik Üniversitesi Teknik Okullar Talebe Birliği ve Fikir Kulüpleri Federasyonu İstanbul Sekreterliği'nin çağrısına uyan 17 örgüt, 14-19 Mayıs tarihleri arasında «NATO'YA HAYIR» haftası olarak ilan ettiler.

NATO'YA HAYIR Haftası'nın başlamasıyla birlikte, sağcı unsurların ve hükümet kuvvetlerinin zorbahk hareketleri de başladı. 13 Mayıs gecesi caddelere yazılar yazarak, afişler asarak haftanın anlamını belirten öğrenciler, sağcı grupların saldırısına uğradı. Ayrıca, polis, 106 öğrenciyi yakalayarak 14 mahalli karakolda nezaret altına aldı. İfadeleri alındıktan sonra serbest bırakılan öğrencilerin kullanmakta oldukları malzemeler ellerinden alındı, boyaları yerlere döktüldü. Polise boya dökmenin ve afişleri alakoymanın üstlerine vazife olmadığı gençler tarafından hatırlatıldı. İla de, sadece 15 lira para cezası gerekirken bu olay için idinleri kaldırılan toplum polisi, kendisine verilen usulsüz emri büyük bir sadakatle yerine getirdi.

Haftanın ilk önemli olayı ise Çarşıkapı geçidi civarında meydana geldi. Burada akşam saat 19'dan itibaren nöbet tutmağa başlayan İlim Yayma Cemiyeti Yurdu öğrencileri, sabaha karşı saat 3.30'da yerlere yazı yazan yirmi kadar öğrenciye taş ve sopalarla saldırdı. Ancak, civardaki öğrenci yurtlarından gelen diğer devrimci gençler, yerlere yazı yazan gençleri korudular.

Gençler daha sonra Hürriyet Meydanı'na «NATO'YA HAYIR» yazdılar. Geriçler burada gençlerin üzerine saldırdı ve çatışma saat 4.30'a kadar sürdü. Polis olayların başlamasından 40 dakika sonra bir jesp'le olay yerine geldiyse de, taş atışına 30 dakika süreyle seyirci kaldı. Olaylar, ancak saat 5.30'da gelen toplum polisleri tarafından

bastırıldı. Bu sırada toplum polisi müdürü, harekete karışan gruplardan sadece devrimci gençleri yakalayarak 6'sını emniyet müdürlüğüne gönderdi. Emniyet Müdürlüğü, gençleri mahalli karakola sevketti. Karakolun önünde yüzü aşkın öğrenci toplandı için toplum polisi güvenlik tedbirleri almak zorunda kaldı. Bu arada karakol önünde yazı yazmakta olan bir genç de polisler tarafından yakalanarak tartaklandı.

Sorguya çekilen gençler, kendilerine taş atılanın da karakola getirilmesini ısrarla istedikler. Şikâyetçi olduklarını belirttiler. Ancak gençlerin bütün ısrarları neticesiz kaldı. Saat 7.30'da tekrar Emniyet Müdürlüğüne götürülecekleri söylenen öğrenciler kapı önünde sahvelidiler.

Ertesi gün Taksim Alanı'nda bir basın toplantısı düzenleyen gençler NATO amblemini yakıtılar ve basına verdikleri bildiride NATO'ya «hayır» demelerinin nedenlerini şöyle açıkladılar:

«Varlığını yoksul ülkeleri sömürmekle sürdürebilen emperyalist Amerika, bu çıkar düzenini devam ettirmek amacıyla askeri bir garanti aradı ve NATO'yu kurdu. 1949.

Bir umacı yaratarak, soyduğu ülkeleri ekonominizma tehlikesiyle korkuttu ve yandaş birer güç olarak bu örgüte kattı. Nitekim yeryüzünde emperyalizme karşı ilk kurtuluş savaşıını vermiş olan Türkiye'miz, ne gariptir ki, bu oyuna düşerek, kurtuluş savaşlarının baş düşmanı ve emperyalizminin sömürü aracı NATO'ya girdi. 1952.

O günden bu yana NATO hep aleyhimize çalıştı. Emperyalizme karşı ilk kurtuluş savaşını veren ordumuz, sonradan NATO'ya girmemiz nedeniyle Kıbrıs'ta bile kendi öz çıkarlarımızı korumaktan alakanıldı.

Emperyalistlerin tepesine kurulduğu merkeziyetçi NATO kumanda zincirinden dolayı, Türkiye'nin NATO içinde kapı yeni statüler arama olanağı yoktur.

Bu nedenlerden emperyalist Amerika'nın hasta ekonomik yapısının askeri uzantısı olan NATO'ya «hayır» demek şarttır.

NATO'ya hayır diyoruz, çünkü Amerika'ya karşıyız.

GÜN SEÇİM GÜNÜ

Sen emekçi halkım

**EZİLDİĞİN YETER,
DAVRAN ARTIK!..**

Ve sen, ezici, yiyici, kıyıcı
kompirador ve Gâvur,

DAVRANMA!

Can YÜCEL

Devrimci gençler Taksim Anıtı'nda 3 metrelik NATO amblemini yakıyor...

NATO'ya hayır diyoruz, çünkü, emperyalizme karşıyız.

NATO'ya hayır diyoruz, çünkü, emekçi halk yığınlarımızın, yani Türkiye'nin çoğunluğunun çıkarlarından yanayız.

Aynı günün gecesi Taştarla Yıldırım Sineması'nda kampanyanın halka anlatılması için düzenlenen toplantı bini aşkın vatandaş tarafından izlendi. Folklor gösterileri ve halk ozanlarının katıldığı toplantıda İ.T.Ü.Ö.B. Başkanı Harun Karadeniz ve FKP. İstanbul Sekreteri Veyis Sarısozen birer konuşma yaparak NATO'nun ülkemize zararlarını anlattılar. Daha sonra halk arasında konuşmak isteyen mikrofonu çağırıldı ve NATO hakkındaki görüşlerinin açıklaması istendi. Halk arasından bu çağrıya uyanlar görüşlerini belirttiikten sonra hep bir ağızdan «NATO'ya hayır!» diye bağırıldı.

15 Mayıs Çarşamba günü Teknik Üniversite'de düzenlenen konferansta Doçent Çetin Özek, «Emperyalizm ve NATO» konusunda bir konferans verdi. İlgili izlenen bu konferansında Özek, «NATO'nun emperyalistlerin savunma aracı olduğunu belirttikten sonra hep bir ağızdan çıkılması gerektiğini açıkladı.

15 Mayıs günü kampanyaya Ankara'daki gençler de katıldılar. Fakat polis, Ankara'da da gençlerin direnme haklarını kullanmalarını engelledi. Afiş asan ve yerlere «NATO'YA HAYIR», «KAHROLSUN AMERİKA» yazan gençlerin afişleri polis tarafından yırtıldığı gibi, yazıları da kireçle kapatıldı. Gençlerden beşi polisler tarafından tutuklanarak Anafartalar ve Bahçelievler karakoluna götürüldülerse de, suçsuz oldukları anlaşılarak savcılığa sevkedilmeden serbest bırakıldılar.

17 ve 18 Mayıs tarihlerinde afiş yapıştırmağa ve yazı yazmağa devam eden gençler, devamlı olarak polis tarafından engellendiler. Ellerinden malzemeleri alınıp boyaları yerlere dökülen gençlerin yazabildikleri yazılar da daha sonra silindiler.

Aynı günlerde Pendik ve İstinye'de iki açık hava sinemasında düzenlenen toplantılara halk yakın ilgi gösterdi.

Ayrıca, 19 Mayıs gecesi Açık Hava Tiyatrosu'nda, parti temsilcileri ile Çetin Özek, Selâhattin Hilav ve Aziz Nesin'in katıldığı bir açık oturum düzenlendi.

Bütün dünyada elden ele
dolaşan bir kitap ve
büyük bir isim:

HO Şİ MINH

Yazan:

Jean LACOUTURE

Devrimcilerin hemen
okumaları gereken
bir eser

YENİ ÇIKTI

12,5 Lira

PAYEL YAYINEVİ -
P.K. 889 İSTANBUL

(Ant. Der: 456)

**Habora
Kitabevi**

Amerikan
Komünist Partisi
(Derleyen: A. Angın
7,5 T.L.)

• Ya Vatan Ya Ölüm
(Fidel Castro - 7,5 T.L.)

• Vietnam'da Halk Savaşı
Ve Amerika
(Vo Nguyen Giap -
7,5 T.L.)

• Adres: Cağaloğlu, Nuru-
osmaniye Cad. Atasaray
K.1 No.106 İST.

Ant Der: 459

Bu telas neden ?

Dr. Murat SARICA

Ferruh Doğan

DÜNYA GENÇLİĞİ AYAĞA KALKTI...

BUGÜN iktidar partisi telas içindedir. TİP'e karşı gerçeklerle yakından uzaktan hiçbir ilgisi olmayan suçlamalarının dozunu arttırmaktadır. TİP aleyhine bir kitap yayınladığını gazetelerden öğreniyoruz; seçim kampanyası sırasında daha başka yollara da başvuracağını kulaktan kulağa duyuyoruz.

Bu telas neden? Çünkü AP, tarihin akış yönüne ters düştüğünü, oylarıyla iktidara geldiği geniş kitlelerle asıl dayanağı olan sömürücü sınıfın çıkarlarının geliştiğini sezinlemektedir. Bu çelişme, AP'yi meydana getirenlerin «Hayır demekte hayır vardır» sloganıyla 1961 Anayasasına karşı çıkmalarından beri, her geçen gün biraz daha açığa çıkarak sürmektedir.

TİP'in kurulmasıyla birlikte Türkiye'de muhalefet sosyal muhteva kazanmıştır. Bugünkü muhalefet artık 1950-1960 yıllarının, çift Meclis, Anayasa Mahkemesi v.b. müesseselerin kurulması ve üniversite özerkliğinin gerçekleştirilmesi gibi üstü yapı düzenlemeleriyle sorunlarımızın çözülmesine inanan, ayağı yere basmayan muhalefet olmaktan bir dereceye kadar kurtulmuştur.

Öte yandan, irticaın zaman zaman başkaldırması karşısında, Atatürk Devrimlerinin muhtevası yenilenmeden, bu devrimlere yenileri katılmadan, kısacası gerici akımlara kapılmış olan vatandaşlarımızın maddi yaşama koşulları değiştirilmeden, bu vatandaşları yobazlıkla suçlamanın bir anlam ifade etmeyeceğinin anlaşılmasına bağlanması, AP iktidarının telasını arttırmaktadır.

İKTİDARDAKİ Komprador - Tefeci - Ağa üçlüsü artık 1960 öncesi rahatlığın dayanamamaktadır. İşte AP kendisini son derece tedirgin eden bu gerçek muhalefetin TİP'den geldiğini pek iyi bilmektedir. Milliyet Gazetesi'nde geçmiş olarak yayınlanan beyanatıyla sayın İnönü de bu gerçeği dile getirmiştir. Bu beyanat Ortanın Solu'nun, TİP'in emekçi halkımıza bilgilendirme yolundaki çabalarının ürünlerine el koymak amacıyla alelacele çarpıştırılmış bir politika olduğunu hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde belgelemektedir.

TİP'in düzenin değişmesinin zorunlu olduğu ve bu düzen değişikliğinin ancak sömürülenlerin sömürüldüklerinin bilinece varmalarıyla ve iktidara ağırlıklarının koymalarıyla gerçekleştirebileceği temel ilkesine dayanması, AP'yi fazlasıyla tedirgin etmektedir.

Nasıl tedirgin etmesin ki, AP bugünkü Anayasa düzenine de ters düşmüş durumdadır. TİP, Anayasanın eksiksiz, tam anlamıyla uygulanmasından, sömürülenlerin ise mutlaka aya mutlakla değiştirilmesinden yanadır. Oysa AP bu düzeni sürdürmekten, fakat Anayasayı değiştirmekten yanadır. Nitekim bu amaçla Seçim Kanununu değiştirmiş ve bir defa daha Anayasayı ihlal etmiştir.

BUGÜN AP'nin karşısında 1961 Anayasası ve TİP vardır. Türk toplumunun kendine özgü tarihi gelişme çizgisi, sosyalistlerin Anayasadan yana, sömürücülerin ise Anayasaya karşı olmaları sonucunu doğurmuştur. Anayasanın sosyalizme kapalı olduğu iddiaları, Anayasanın sosyal haklar ve reform anlayışıyla TİP programı arasındaki yakınlığı yarattığı telası bir kere daha ortaya koyarken, A. Gürkan'ın Son Havadis'te, 3 Nisan 1968 tarihinde yayınlanan makalesiyle sömürücüler ağızlarındaki baklayı çıkarmışlardır. Makalede, «Anayasada sosyalizme geçilmesi için muazzam kapılar açılmış ve fakat bu kapılar, bugünkü iktidar tarafından kapatılmıştır. İşte bugünkü durum budur...» denilirken Anayasanın değiştirilmesi gerektiği açıkça belirtilmektedir.

Anayasanın 2 nci maddesinde, «Türkiye Cumhuriyeti sosyal bir devlettir» denilmekte ve devlete iktisaden zayıf olan kişileri, bilhassa işleri bakımından

başkalarına tabi olan işçi ve müstahdemleri, her türlü dar gelirli ve yoksul kimseleri himaye etmek görevi verilmektedir. Oysa sanayileşmemiş, sömürcek dış pazarı olmayan bir ülkede, emperyalizmin emrindeki işbirlikçilerin meydana getirdiği bir iktidarın bu görevleri yerine getirmesine imkân yoktur. Biliyoruz ki, devlet, iktidardaki sosyal sınıftan başka birşey değildir. Birtakım çevrelerin, hem de ilerici sayılan çevrelerin! (ne hikmettir bilinmez!) devleti toplum dışı ve toplumun üstünde metafizik bir varlık saymaları, Osmanlı İmparatorluğu'nun farklı sınıfsal yapısını, Osmanlı insanının devlet kurma yeteneği ve doğal eğilimi şeklinde yorumlamaları, bu bilimsel tanımlamayı bir yana itmemiz için yeterli bir sebep olamaz. Osmanlı toplumunda temel çelişimin bürokrasi (kapıkulu) ile emekçi halk arasında olması, hele belli bir dönemden sonra bu bürokrasinin kamu hizmetlerini bütünlü ile emerek emekçi halkı açık bir biçimde sömürmesi, devletin sınıfsal niteliğini değiştirmez; sadece sömürünün farklı bir üretilen biçimi içinde sürdürüldüğünü gösterir.

Öte yandan Anayasamız, demokratik bir anayasa olduğuna göre, her sınıfın iktidara gelmesine açıktır. TİP'in amacı ise, sömürülen, horlanan emekçi halkın anayasa yolundan iktidara gelerek devlete, anayasanın öngördüğü sosyal niteliğini kazandırmasıdır.

Anayasamız 10 uncu maddesiyle, yine devlete sosyal adaletle bağdaşmayacak surette onu sınırlayan siyasal, iktisadi ve sosyal bütün engelleri kaldırmak görevini vermektedir. Pekiyi, bu engelleri kompradortefeci-aga üçlüsü mü kaldıracaktır? Bunu beklemek, bu sınıfların kendi kendilerini tasfiye etmelerini istemek olur. Yoksa bugüne değin emekçi halkı yukarıdan bakanlar, eli sopahlar, ceberrut devletten arta kalanlar mı yerine getireceklerdir bu görevi?

Türkiye'nin içinde bulunduğu koşullar, sosyal adaletle birlikte gerçekleştirilecek hızlı kalkınmanın sağlanabilmesi için radikal reformlara yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Çünkü az gelişmiş bir ülkede hızlı kalkınma sağlanmadan sosyal adaletin gerçekleştirilmesi mümkün değildir. Türkiye'yi sosyal adaletle götüreceği yol, adam başına düşen milli gelir bizden kat kat yüksek olan ve az gelişmiş ülkeleri sömüren ülkelerinkinden elbette farklı bir yol olacaktır.

Sayın Mümtaz Soysal'ın belirttiği gibi, «Hem hızlı kalkınmayı, hem de sosyal devlet ilkesini birlikte yürütmek isteyen ülkeler, ister istemez, sosyal adalet içinde hızlı kalkınma formülüne uygun düşecek kapitalist olmayan bir gelişme yöntemi seçmek zorundadırlar.» (1)

TİP Anayasamızın paralelinde kapitalist olmayan yolu gerçekleştirecek olan sınıfın, yani işçilerin, fakir köylülerin, küçük esnaf ve zanaatkarların, arkasız küçük memurların, emekten yana aydınların, tüm Türk emekçilerinin partisidir. İşte emperyalizmle işbirliği halinde olanların, hesaplarını emekçi sınıfın dışında ve onun üstüne kuranların telaslarının sebebi.

Bugün emperyalizme ve kapitalizme karşı direnmek, ancak emekçi sınıfın kendi partisine sahip çıkmasını hızlandırmakla, anti-emperyalist mücadeleyi emekçi sınıfa maletmeye çalışmakla mümkündür. İşte TİP bu mücadelenin öncülüğünü sahip çıktığı içindir ki, karşı cephenin telası artacak, kendini kurtarma çabaları onu Anayasayı değiştirerek etrafına razılaşma duvarı çekmeye itecektir. Ama tarihin akış doğrultusunda ters düşen bu çabalar mutlaka yenilgiye uğrayacaklardır...

(1) Mümtaz Soysal: Anayasaya Giriş, Ankara 1968 S: 189.

ihtilal zaferi ulaşıyor

Sierra del Escambray'a vardığımızda, bizlere verilen ilk görev şu şekilde açıklanmıştı; başta muhabere merkezleri olmak üzere, düşman birliklerini devamlı şekilde tedirgin etmek ve genel seçmelerin yapılmasını önlemek. Ne var ki, seçmelere çok az bir zamanın kalması ve iletişim, devrimci çevreler arasında kan dökülmeye varacak kadar iç çatışmaların çıkması yüzünden, görevin başarılabileceği daha da güç bir hale gelmişti.

Genel seçmelerin yapılmasını engelleyebilmek için civar köylere hücum geçtik. Adanın merkez bölümündeki zengin ovalar üzerinde kurulmuş bulunan Cabaiguán, Fomento ve Sancti Spiritus adı şehirleri ele geçirmek üzere stratejik planlar hazırladık. Aynı günler içerisinde, Guinía de Miranda'daki küçük askeri garnizonu düşmandan almış, fakat daha sonra Banao'ya yaptığımız saldırıdan iyi bir sonuç elde edemedik. Diyebilirim ki, seçmelerin yapılacağı 3 Kasım tarihinden hemen önceki günler, bizler için görülmemiş bir faaliyet içerisinde geçmiştir. Kumandan altındaki birlikler bölgenin her tarafına saçılmış ve o civarda ancak pek az sayıda bir seçmen kütlesi oy sandıklarına gidebilmişti. Eyaletin Kuzey kesiminde Camilo Cienfuegos'un kumandasındaki gerilla birlikleri ise, o bölgedeki seçimleri tümüyle sekteye uğratmıştı.

Oriente eyaletinde hemen hemen seçim diye bir şey yapılmamıştı. Camaguey eyaletinde seçimlere katılma oranı biraz daha yüksekti. Batıda ise, dikta yönetiminin bütün zorlamalarına rağmen, oy kullananların sayısının çok düşük olduğu görülmüştü. Las Villas'da halkı pasif direnmeye ve gerilla çalışmalarını örgütlemeye yeteri kadar zamanımız olmamasına rağmen, burada da halkın kendiliğinden seçimlere katılmadığı dikkati çekmişti.

Oriente eyaletinde birinci ve ikinci cephe üzerinde düşmanla devamlı çatışma halindeydik. Üçüncü cephe üzerinde ise, Antonio Guterres'in kumandasındaki gerillacılar, eyalet başkenti Santiago'yu devamlı bir baskı altında tutmaktaydılar.

Düşmanın muhabere düzenini tahrip etmek üzere saldırılara başladığımızda, Las Villas'daki durum, Batista orduları için tehlike çanlarının çalmasına başladığını gösteriyordu. Las Villas'a varır varmaz, şehirlerdeki savaş metodumuzu tamamen değiştirmiştik. Şehir ve kasabalardaki militan bilinen kişileri sabotajcı olarak yetiştirmek üzere, zaman kaybetmeksizin eğitim kamplarına gönderiyorduk.

1958 yılının Kasım ve Aralık aylarında içerisinde, yavaş yavaş bütün karayollarını kapamış bulunuyorduk. Trinidad-Sancti Spiritus karayolu, yüzbaşı Silva'nın birliği tarafından tamamen kesilmiş ve Tuinco nehri üzerindeki köprü kısmen tahrip edilerek Merkez Karayolu önemli bir şekilde hasara uğratılmıştı. Ayrıca, Merkez Demiryolu da birçok yerlerinden kesilmiş bulun-

maktaydı. Kuzeyde, Camilo Cienfuegos'un birlikleri bölgenin demiryollarını tahrip ederlerken, güneyde de, ikinci cepheyi teşkil eden gerillacılar yine demiryollarını birçok noktada kullanılmaz hale getirmişlerdi. Böylece, adanın iki ucu oldukça etkili bir şekilde birbirinden kopmuş bulunuyordu. Bütün bir savaş süresince, Oriente'deki düşman birlikleri yalnızca havadan ve denizden yetersiz ve oldukça zayıf bir destek görmüşlerdi. Düşmanın, tehlike olan kendi birliklerine karadan yardıma uğraması, kendilerinin devamlı bir moral çöküntüsü içerisinde olduğunu ortaya koymuştu.

Aynı eyalet sınırları içinde, değişik liderlerin yönetimi altında çalışmakta olan beş ayrı devrimci örgüt bulunduğundan, bunları ihtilal cephesinde tek bir yönetim altında toplayabilmek için güçlü bir kampanya açmamız gerekiyordu. Bu örgütlerin liderleri ile yapmış olduğum uzun görüşmelerden sonra, aramızda bazı anlaş-

El Mundo Gazetesi, ihtilalin zaferini ve Batista'nın kaçışını ilan ediyor...

malara varmış ve az çok birleşik bir cephe kurabilmiştik.

Köprülerin ve muhabere düzeninin sistemli bir şekilde tahrip edilmiş olması, Batista kuvvetlerini, kendi ileri karakollarını ve hattâ Merkez Karayolu'nu savunmada bile oldukça güç bir durumda bırakmıştı. 16 Aralık günü şafakla birlikte, Merkez Karayolu üzerindeki Falcon nehri köprüsü havaya uçurulmuş. Havana ile Santa Clara'nın doğusunda kalan bütün şehirlerdeki muhabere düzeni tümüyle çalışmaz bir hale getirilmişti. Birliklerimiz Fomento'ya kadar uzanan arazi üzerindeki birçok kasabayı kuşatarak, buralara saldırıya geçmişti. O bölgedeki düşman garnizon kumandanı ilk günler mevkiini güçlü bir şekilde savunmuşsa da, Batista'nın moral çöküntüsü içinde olan ordusu, kendilerine yardıma gelememişti. Hem de bizim birliklerimizin devamlı olarak Batista hava kuvvetle-

rinin baskını altında bulunduğu bir durumda... Direnmenin gereksizliğini anlayan garnizon komutanı sonunda teslim olmuş ve ihtilal ordusu da bu çatışmadan yüzlerce piyade tüfeği ele geçirmişti.

Düşmanın toparlanmasına fırsat vermeden, derhal Merkez Karayolu'na tamamen kullanılmaz bir hale getirme kararını aldık. 21 Aralık günü, karayolu üzerinde bulunan Cabaiguán ve Guayos'a saldırıya geçtik. Guayos birkaç saat içinde teslim olmuştu. İki gün sonra da Cabaiguán'daki düşman birlikleri şartlı olarak kasabayı bizlere teslim etmeyi kabul ettiler. Düşman komutanı ile yapmış olduğumuz anlaşmaya göre, onlar silah ve cephaneleri bize bırakacaklar, biz de kendilerini düşmandan arınmış bölgenin dışına çıkarmaları şartı ile serbest bırakacaktık. Böylece, bizim silah ve cephaneye kazanıyor, onlar da hayatlarını kurtarıyorlardı. Cabaiguán'daki çatışma, Batista kuvvetlerinin birbirlerine yardım etmedeki güçsüzlüğünü bir kere daha ortaya çıkarmıştı.

Camilo Cienfuegos, Las Villas'ın kuzeyindeki birkaç küçük kasabayı ele geçirmiş ve Yaguajay'ı adım adım kuşatmaya başlamıştı. Batista ordusunun son kalesi olan Yaguajay'daki düşman yüzbaşısı ancak 11 gün dayanabilmişti. Aynı anda da, kumandan altındaki birlikler, Santa Clara'ya doğru ilerlemekte idiler.

Cabaiguán düşmüş, Placetas üzerine yürüyüşe geçmiştik. Bir günlük bir çatışmadan sonra burasını da ele geçirdik. Placetas'den sonra, Remedios'u ve kuzey sahilleri üzerinde önemli bir liman şehri olan Caibarien'i düşmandan kurtarmıştık. İhtilal ordusunun Oriente'de sürekli zaferler kazanması, Escambray'daki ikinci cephenin küçük garnizonları ele geçirmesi ve Camilo Cienfuegos'un, adanın kuzey kesimini kontrol altına almış olması, Batista ordusunu oldukça kötü bir duruma sokmuştu.

Düşman askerleri hiçbir direnme göstermeksizin Camaguey'den çekilince, başkente saldırıya geçmek için hazır duruma gelmiştik. Saldırı esnasında birliklerimiz bir çok hedefi saf dışı bırakarak, çok sayıda silah ve cephaneye ele geçirmişlerdi. Bu arada bazı ağır silahlara da sahip olmuştuk. Ne var ki, bunların cephanesi çok azdı. Elimizde mermisi dahi olmayan topu topu tek bir bazuka vardı. Her an düşman tankları ile karşı karşıya gelmek durumunda idik. Bu bakımdan, düşmana karşı daha etkili bir şekilde savagabilmek için, şehrin meskün bölgelerine girmek zorunda olduğumuzu kavradık. Zira meskün bölgelerde tankların etkinliği hafif sayılır derecede azalmaktaydı.

Santa Clara'da bütün gücümüzle, düşmanın kuvvetli olduğu noktaları kuşatmaya yönelttik. Çatışmanın asıl hedefi olarak da, Camaguey yoluna göre giriş noktasına yetiştirmiş-

İhtilalde yaralanan Che Guevara kolu sargılı olduğu halde bir kararı imzalıyor

Guevara'nın hayatı ve hatıraları

- 8 -

Derleyen : Mekin GONENÇ

gerçekleştirilenler...

Camilo Cienfuegos ve diğer barbadolar muzaffer olarak Havana'ya giriyor

zırhlı treni savunmakta olan askerleri seçtik. Düşman bu noktayı, bizimkilerden kat kat üstün silahlarla inatçı bir şekilde savunmuştu.

26 Aralık günü çatışma başladı... Başlangıçta üniversite binasını kendimize karargâh olarak seçmiş, fakat sonradan karargâhı şehrin merkezine yakın bir yere almaya karar vermiştik. Yoldaşlarımız, zırhlı birliklerle desteklenen düşman askerlerine karşı amansızca dövüşerek, onları geri püskürtmüşlerdi. Ne var ki, bu yürekli savaşçıların birçoğu, yiğitlik ve atılganlıklarının karşılığını canları ile ödemiş, ıfretli kurulan hastane ve mezarlıklar oldı ve yaralıları dolmuştu.

Gerillacı yoldaşlarımızın o günlere ait moral durumunu ortaya koyması bakımından, başından geçen bir olayı anlatmak isterim:

Bir gün, savaş esnasında hiçbir gayret göstermeyip adeta uyuklamakta olan bir askerimizi paylamak zorunda kalmıştım. Kendisi bana, geçmiş bir çatışmada gereksiz yere ateşlediği için silahının geri alındığını ve bu yüzden çatışmalara katılmadığını söylemişti. Gayet sert ve acı bir ifade ile O'na, «Madem ki sana silah vermiyorlar, şöylece savaşa gir ve kendine bir silah edin! Tabii bunu yapacak kadar erkeksen!» demiştim. Daha sonraları bir gün Santa Clara'daki bir hastanede yaralı askerlerimizi ziyaret ediyordum. Birden, ölmek üzere olan yoldaşlardan birisi kolunu çekerek; «Beni hatırladınız mı Binbaşım? Hani Remedios'da düşmandan silah almaya göndermiştiliz beni... ve aldım da...» diyebilmişti. Bu yoldaş, benim paylanmış olduğum askerdirdi. Birkaç dakika sonra da, yüzünde yürekliliğini kanıtlamış olmanın verdiği huzur ve sevinçle belirten bir ifade ile öldü. İşte böyleydi bizim ihtilâl ordusu o zamanlar...

Düşman Capiro tepelerinde sağlam bir şekilde mevzilennmiş bulunuyordu. 30 Aralık'ta bütün bir gün kendileri ile savaştık. Aynı zamanda şehir için de de yavaş yavaş bazı hedefleri ele geçiriyorduk. Santa Clara ile zırhlı tren arasındaki muhabere hatları da kesilmişti. Capiro'daki düşman askerleri tamamen kuşatıldıklarını görünce, raydan çıkmış devrik vagonlar arasından sığınmak istemişlerdi. Sonraları ise, savaşın şekli değişti. Trendeki düşman askerleri üzerlerine fırlatılan molotof kokteylleri yüzünden bulundukları vagonlardan dışarı fırlamışlardı. Düşman çok üstün koruma imkânlarına sahip bulunuyordu. Bizim ise, doğru dürüst kendimizi savunacak tek aracımız bile yoktu. Bu durum, bir zamanlar Amerika Birleşik Devletleri'nin batı eyaletlerinde kızıl derililerle kovboyar arasında çatışmaları andırıyordu sanki. Yoldaşlarımızın vagonlar üzerinden fırlattıkları molotof kokteylleri, mermilere karşı vagonları pekiştirmek üzere düşman tarafından konulan çelik levhaları iyice ısıtmış ve vagonları adeta bir ateş oca-

Fidel Castro ve Che Guevara ihtilali başarıya ulaştırdıktan sonra başbaşa...

ğı haline getirmişti. Birkaç saat sonra da düşman birliği tümüyle teslim oldu. Bu çatışmada 22 araba dolusu maki-neli tüfek, uçaksavar topları ve cephan-e elde etmiştik.

Daha sonra, şehrin elektrik fabrikası ile kuzey kesiminin tamamını düş-mandan alarak, radyoda, Santa Clara'nın hemen hemen bütünüyle ihtilalcilerin eline geçmiş olduğunu yayınladık. Las Villas'daki silah kuvvetlerin komutanı olarak, yine aynı haber bülte-ninde Küba halkına, kurtuluş savaşın-da yüzlerce kere ölümle burun buruna gelen «İHTİHAR BİRLİĞİ»ne genç ko-mutanı yüzbaşı Roberto Rodríguez'in, aramızdaki takma adı ile KOVBOY'un, öldürüldüğünü de bildirmek gibi güç bir görevle karşı karşıya bulunuyordum. «İHTİHAR BİRLİĞİ», ihtilalciler arasındaki güçlü dayanışmaya ve onla-rın moral kuvvetine eşsiz bir örnek teşkil eder. Bu birlik, özel olarak seçilen gönüllülerden kurulmuştu. He-men her çatışmadan sonra ölenlerin yerine yenileri seçilirdi. İntihar müfrezesine katılmayı arzularıp da seçileme-yenlerin yüzünü koyup bir keder kapları-da adeta, Cephenin en ön saflarında her an ölümle karşı karşıya gelebilmek için seçilmediler diye, bu genç ve yü-rekeli askerlerin gözyaşı döktüklerini görmek, kişi üzerinde garip bir his bırakırdı.

Daha sonra, polis müdürlüğü binası, o kesimi koruyan tanklarla birlikte düş-tü. Binbaşı Cubela 31 no.lu düşman mevkiini ele geçirirken, cezaevi, mahke-meler, eyalet hükümetinin karargâhı ve Grand Hotel de birliklerimiz tarafından teslim alındı.

Düşmanın elinde kalan tek kale, Küba'nın merkezindeki Leoncio Vidal garnizonu idi. Ama buranın savunucuları arasında da bazı çözülmeler başla-mıştı. 1 Ocak 1958 günü, yüzbaşı Nunez Jiménez ile Rodriguez de la Vega'yı garnizonu resmen teslim almak üzere düşman komutanına gönderdik. Haber halk üzerinde müthiş bir etki yaptı. Ay-

nı günlerde Batista denen alçak selâmeti Küba'dan kaçmakta bulunmuş, bu olay üzerine silâhlı kuvvetler komutanlığı da çökmüştü. İki temsilcimiz derhal yüz-başı Cantillo ile telsiz irtibatı kurarak onu teslim olmaya davet ettiler. Ancak Cantillo teslim olmayacağı, böyle bir ultimatomu geri çevirmek zorunda bulunduğunu, çünkü ordunun komutasını Fidel Castro'nun yazılı emriyle eline aldığı bildirmişti. Derhal Fidel ile tema-sa geçerek durumu bildirdik ve Cantil-lo'nun ihtilale karşı ihanet derecesinde-ki tutumu hakkında kendi görüşlerimizi de dile getirdik. Namus sözüne kandığı-mız Cantillo en nazik dönemde Batista hükümetinin bütün kodemanlarının kaç-masına yardım etmiş, böylece dönekli-ğini ortaya koymuştu...

Bundan sonraki olaylar hepimizin bildiği şeylerdir. Fidel, Cantillo'yu saf dışı etmiş ve Havana üzerine yürünmesi emrini vermişti. İsla de Pinos cezaevin-den kurtarılan Albay Barquin ordunun başına geçmişti. Cienfuegos tarafından Columbia kampı, bizim sekizinci birlik tarafından da La Cabana kalesi ele ge-çirilmişti. Birkaç gün sonra da Fidel Castro geçici hükümete başkanlık ede-cekti.

Şu anda bizler, bir ulusun tarihinde yer alan basit birer figürandan çok daha önemli bir durumda bulunmakta ve hâlâ bir rehin durumunda olan Amerika kıta-sının tek umudunu teşkil etmekteyiz. Zalim sömürücü çevrelerin olduğu gibi, hâlâ umutlarını yitirmemiş olan tüm Latin Amerikalıların gözleri bizlere çev-rilmiş bulunuyor. Amerikadaki millî kurtuluş hareketlerinin geleceği, büyük ölçüde bizimlerdeki tutumumuza ve bölgenin problemlerini çözmedeki yete-neklerinize bağlı bulunmaktadır. Bun-dan böyle atacağımız her adım, sömür-cü çevrelerin kem gözleriyle dost Ame-rikalı kardeşlerimizin iyimser bakışları tarafından dikkatli bir şekilde izlene-cektir.

Bir an için kendimize şu soruyu so-ralım: Küba'nın olduğu gibi, milyonlar-

ca kilometrelik bir arazi parçası üzerine yayılmış bulunan Brezilya dahil bütün bir Latin Amerika'nın ana sorunu nedir? Teker teker bütün Latin Amerika ülke-leri ekonomisinin, tek bir üretim mad-desine bağlı kılınması! Bugüne dek Kü-ba halkı, aynen bir göbek bağı gibi biz-leri Kuzey Amerika'nın dev pazarlarına bağlayan ŞEKER KAMIŞI'nın TUT-SAĞI haline getirmiş bulunuyorduk. Bundan böyle, kısa bir süre içinde, ta-mamen kendimize ait olan bir ulaştır-ma düzeninden yararlanarak, tarımsal ürünlerimizi çeşitlendirmek, sanayimizi geliştirip canlandırmak ve kendimize yepyeni garantili ticarî pazarlar bulmak zorundayız.

Hükümetin girişeceği ilk savaş, toprak reformu olacaktır. Bu reform, Küba köylüsünün tüm dertlerini kapsayan, atılğan ve aynı zamanda elastik özelliği olan bir programla uygulanacaktır. Mev-cut arazi düzeni ve feodal sistem kökün-den yıkılacak, fakat Küba'nın üretim araçlarında bir değişikliğe gidilmeyecektir. Topraksız köylüye parasız toprak dağıtılacak ve üzerinde çalıştıkları topraklara lâyet olduklarını kanıtlayan ça-lışkan köylülere uzun vâdeli primler ve-rilecektir. Bundan başka, köylülere tek-nik yardımlarda bulunulacak ve üretim, tüm ulusun çıkarlarına hizmet edecek bir hale getirilecektir. Toprak reformu aynı zamanda, Küba'nın emeklenmekte olan sanayine masa bir süre içinde, ka-pitalizmin en yüksek noktasına erişmiş olduğu ülkelerin dev sanayileri ile rekabete girmek imkânını verecektir. Toprak reformu ile birlikte yeni iç pa-zarlar yaratılacak; yeni ürünlere yönel-mek ve bunların iç pazarlardaki dağıtı-mı, bazılarının ihraç edilmeye gereğini doğuracak; bu ürünlerimizi dünyanın çe-şitli bölgelerine ulaştırabilmek için de, gerekli taşıtlara ihtiyacımız olacaktır. Bu da «Denizcilik Geliştirme Kanunu» içinde belirtilmiş olan bir deniz filosu ile yapılacaktır. Biz Kübalılar, toprakların-mızın eksiksiz bir özgürlüğe kavuşması-nı sağlayacak savaş, işte bu ana silâh-larla yürüteceğiz. Bu işin pek öyle ko-lay olmayacağını hepimiz biliyoruz. Fa-kat aynı zamanda, 26 Temmuz hareketi-nin, Küba ihtilâlinin ve hayal kırıklı-ğına uğratılmamız gereken tüm Ame-rika halkı için örnek olacak bir ulusun sorumluluğuna sahip kişiler olarak, bütün bunların üstesinden geleceğimize inanmış bulunuyoruz.

Kitadaki bütün kardeşlerimiz gun-dan emniyet olsunlar ki, gayet gerekirse ekonomik gücümüzün son zerreğine ka-dar savaşa devam edeceğiz. Şayet savaş daha da ıleri götürülecek olursa, bu toprakları özgür bir cumhuriyet haline ge-tirebilmek uğrunda damarlarımızdaki son ihtilâlcî kan damlasını bile akıtmak-tan kaçınmayacağız...

GELECEK HAFTA :

İhtilâl sonrası

Çekoslovakya'da yeni bir dönemin açılmasına yol açan üniversite öğrencileri...

Çekoslovakya olayları, günümüzün dış politika konuları arasında birdenbire ön plana çıkmıştır. Gerek Batı, gerekse Doğu basını, Çekoslovakya olaylarına birinci derecede önem vermektedir. Ancak, Çekoslovakya olayları hakkında yapılan yorumlar birbirini tutmamaktadır. Hatta, birbiriyle taban tabana zıt düşmektedir.

Bu değişik yorumlar arasındaki gerçek nedir? Perde arkası gelişmeler aslında nereye yönelmektedir? Hepsinin üstünde, Çekoslovakya sorunu, temel niteliği yönünden, Avrupa'nın yada tüm dünyanın geleceğini nasıl etkileyecektir?

Soruları cevaplandırmaya çalışmadan önce dar bir fikir çerçevesinde kalmamak için Çekoslovakya Olayları hakkında ileri sürülen çeşitli yorumları özetleyelim. Dünyanın çeşitli gazeteler, dergi ve radyolarında ortaya atılan ihtimaller, dolayısıyla yapılan yorumlar genellikle şunlardır :

● Prag'da Sovyetler Birliği'ne karşı, eski Macar darbe teşebbüsüne benzer bir değişiklik olmuştur. Bu siyasal dönüş, koyu komünizm aleyhtardır ve bir ölçüde batı düşüncesine uygun demokratik anlayışına yakındır. Dolayısıyla Moskova yöneticileri to-

laşa düşmüşlerdir. Sovyet kızıl ordularının, Macaristan olaylarındaki gibi, bu kere de Çekoslovakya'ya girmesi kimseyi şaşırtmamalıdır. Eğer Sovyetler askeri müdahaleye girişmezlerse, bunun tek nedeni olarak yeni dünya koşullarına görmek gerekmektedir.

● Çekoslovakya'daki son değişiklik, aslında komünist aleyhtar karakter taşımamaktadır. Sadece Moskova anlayışının dışındaki Avrupalı sosyalizm görüşünü yansıtmaktadır. Bu bakımdan, her ne kadar Sovyet yöneticileri Prag gelişmelerinden memnun değillerse de, Çekoslovakya'ya karşı askeri bir müdahaleyi düşünmemektedirler. Söz konusu olan Tito'vari yeni bir komünist rejimdir.

● Komünist yönetimler, rejimler, her ülkede kendine özgü ulusal ortam içerisinde biçimlenir. Dolayısıyla farklı karakter taşır. Bu özelliği bilen Moskova yöneticileri, diğer Doğu Avrupa ülkelerindeki sosyalist yönetimler, Sovyetler Birliği'ndekinden farklı özellikler kazanmalarını olumlu karşılamaktadırlar. Moskova'dan Prag'a yönelen eleştiriler, daha çok entelektüel niteliktedir. Çekoslovakya'da belirmesi öngörülen ağır sol aleyhtarın alınması daha önceden önleme çabasıdır.

● Moskova yöneticileri, Prag olaylarını hazırlanmışlar; Çek yöneticileriyle birlikte bizzat uygulama alanına koymuşlardır. Sovyet liderlerinin amacı, Doğu

Avrupa'nın sosyalist ülkeleriyle Batı Avrupa'nın kapitalist ülkeleri arasındaki siyasal, sosyal, ekonomik ilişkileri yumuşatmak, dolayısıyla kuvvetlendirmektir. Böylece, Avrupa Birliği gerçekleşecek, de Gaulle'nin «Atlantikten Ural'a» planına doğu açısından bir imkân hazırlanacaktır. Bu suretle, silah zoru ile kazanılamayacak bir Batı Avrupa barış ortamı içerisinde sosyalizme yönetilmektedir.

Yukarıda sıralanan farklı yorumlar birbirine yüzde yüz zıt dahi olsa, bunların hepsinin üzerinde bazı gerçekler vardır. Şöyle ki :

● Şimdiye kadar varlıklarını korumak telaşında olan Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkeler, tarihte ilk defa güvenliklerini sağlamış durumdadırlar. Başka deyişle, cefakerberlik şartlarından ebaris şartlarına dönülebilmek durumundadırlar. (Bak : ANT, 2 Nisan 1968, Sayfa 13)

Sovyetlerin Amerika'ya karşı atom silahlarında üstünlüğü (Bak : ANT, 9 Nisan 1968, Sayfa 10), şu sıralarda Batı Bloku'nun Doğu Bloku'na karşı silahlı bir müdahaleye girişmesini önlemektedir.

Dolayısıyla hasım kapitalist blokun askeri baskıya dayandırdığı bir dönemde, sosyalist blokun mutlaka gerçekleşmesi gereken savaş halinden barışa geçiş uygulamak istemesi, akıl kârı sayılmak gerekir...

Dolayısıyla, bugünlerde sosyalist blok içinde yer alan gelişmeleri aynı açıdan değerlendirmek zorunluğu vardır.

● Sosyalist ülkelerin mutlak çoğunluğunda komünizmin teorik ve ideal koşulları hazırlanmış değildir. Çünkü Marx'ın çok ileri endüstri ülkeleri için düşündüğü sistem, şimdiye kadar

hep geri tarım ülkelerine uygulanmıştır. Bu nedenle, gerekli sosyalist kalkınmayı gerçekleştirmede, Doğu Avrupa ülkeleri ve Çin gerekli teorik süreti sağlayamamışlardır. Bugün Sovyetler Birliği dahi, hayret edilecek başarılarına rağmen, hâlâ bir çok sorununu çözünememiştir.

Başka deyişle, sosyalist ülkelerin askıda kalmış gelişme programlarını gerçekleştirmeleri, barış dönemi şartlarına dönmelele mümkün değildir. Barış dönemi şartları ise, Avrupa çapında bir yumuşama ile getirilebilecektir. Bu açıdan da, Doğu Avrupa ülkelerinin Batı Avrupa ülkelerine yaklaşmaları gerekmektedir.

● Sosyalist Doğu ülkelerinin çoğunlukla tarıma elverişli şartlara sahip olmaları, çabuk kalkınmalarında, Batı'nın endüstri ülkelerine bir rol verme zorunluğunu ortaya çıkarmaktadır.

İMECE DERGİSİ ÇIKTI

Yurt ve dünya olaylarını gerçekçi bir açıdan veren İMECE'nin 85 inci sayısında :

İlhami SOYSAL, Mehmed KEMAL, Nebi DALALOĞLU, Artı GELEN, Doç. Dr. Osman N. KOÇTÜRK, Osman K. AKOL, Ahmet KÖKLÜGİLLER, Ali DÜNDAR, Erdoğan GÜÇBİLMEZ, Hacım KANAR, Mecit AŞKAN, H. Basri AYDIN, ÇIRAKMAN, A. Ziya, Ayık İHSANİ ve ABRA KADABRA olaylarını anlatan güçlü yazılarla.

Haberleşme :

P. K. 373 Ankara
Yıllık abone 12.50

Ant Der : 457

ŞİDDETLE

BAS

AĞRILARINA
KARŞI

GRİPİN

Basarı ile kullanılır!

GRİPİN 4 saat ara ile günde 3 adet alınabilir

Nitekim Sovyetler Birliği'nin kalkınmasında, Alman ve Amerikan teknik imkanları önemli rol oynamıştır. Bu Amerikan ve Alman teknik bilgisi -1930'ların ekonomik buhranı tüm Batı kapitalizmini sarsarken, Batı kapitalizmi kontrolle girdiği kullanılmıştır. Sovyetler, gerekli sonuç alınmadan sonra Batı'nı teknolojiye yol vermişlerdir. 1970'lerin ekonomik buhranı tüm Batı kapitalizmini sarsarken- Sovyetler- tistleri nerede olursa olsun iş peşine düşerken, Doğu bloku sosyalist ülkelerinin Batı ülkeleri ile yumuşak ilişkiler kurmaları kendi çıkarları gereğidir. Çünkü böylece, Doğu'daki özellikle tarımsal ülkelerin endüstriyel kalkınmaları, Batı'nın çok üeri teknik bilgisi ile, çok çabuk gerçekleştirilebilecektir.

● Doğu'nun sosyalist ülkelerinde uzun yıllardan beri süregelen seferberlik gartları, halk kütüphaneleri altında büyük yük olmuştur. Kitlelerin tahammülünü zorlamıştır «Seferberlik» ten «barış» gartlarına dönmekle, kitlelerin sırtına şimdiye dek yüklenmiş olan bu yük kaldırılacaktır. Gerçek Sosyalizmin kitleleri memnun edici nitelikleri uygulanabilecektir. Bu açıdan da Batı ve Doğu Avrupa ülkeleri arasında bir yumuşama şart olarak belirmektedir.

● Batı Avrupa'ya sosyalizmi sevdirmek, ancak sosyalizme Doğu'da sevimli bir çehre aramakla kabildir. Ayrıca, atom devrinde sosyalizm, artık ihtilallerle gerçekleştirilme imkânını yitirmiştir. Ancak barışçı gartlar altında başarı kazanılabilecek duruma gelmiştir.

Aynı nedenle, yine Avrupa ortasında ilişkilerin karşılıklı olarak yumuşatılması zorunluğu ortaya çıkmaktadır. Yani Doğu Avrupa ülkelerindeki sert rejimlerin değiştirilmesi gerekmektedir.

● Batı Avrupa'nın ekonomik, sosyal, siyasal zorunlulukları Doğu'ya yaklaşması halinde, Batı Bloku süper liderli Birleşik Amerika daha büyük yalnızlığa sürüklenecektir. Dolayısıyla sosyalizmin dünya çapında başarı kazanma şansı kuvvetlenecektir.

İşte 1970'lerin her çeşit ayrımı üstünde duran gerçeklerinden bazıları...

Söz konusu gerçekleri, şimdi Çekoslovakya olayları ile aynı paralele sokarsak, arada ilişki kurmaya çalışırsak, ufukumuzu belki gerçekçi genel yönünde genişletmiş oluruz. Dünya basınında yer alan ihtimalleri doğru değerlendirmeye imkânını kazanırız.

Prag olayları, ister Moskova aleyhtarı karakter taşıyan, ister taşıyan...

TEKİN SÖNMEZ'İN — DEVRİMCİ ŞİİR KİTABI —

Günün apansız açıklanması

Öğrenciler, Emekçiler kaptapçılardan ısrarla isteyiniz. Fiyatı: 3 Lira

Dağıtım : KARATEKİN
Ant Der: 460

İŞÇİLERLE DERTLEŞME...

Kemal SÜLKER

Bütün gözler seçimlerde... Hele işçiler, bu kez her zamankinden daha büyük ilgi ile seçimleri izliyorlar. Çünkü Babıâli basınının pek büyük bir kısmı, seçimlerde TİP adaylarını ve çalışmalarını bilerek ve bilinçle görmezlikten, yazmazlıktan yana dolu dizgin gidiyorlar. Bu arada CHP'nin bir iki sendikacı adayını dillerine dolayan gerici basın, işçilerin devlet yönetimine ağırlıklarını koyma hazırlıklarını iyice anlayınca işçülerini ortaya dökmekten ve işçilere karşı olduklarını her halleriyle anlatmaktan geri kalmıyorlar. Oysa işçiler ve özellikle işçi sınıfının en bilinçlileri, TİP listelerinin emekçi halktan daha fazla oy alabilmeleri için didiniliyorlar.

Seçimler, Türk-İş denilen çıkar ortaklığının baştemsilcilerini iyiden iyiye belli etti. TİP'ten başka bütün partilerin işçi adaylarını destekleyeceklerini söylemekle kimden yana olduklarını açıkladılar. Hele Filyos grevi nedeniyle Türk-İş'in Sanayi Bakanına karşı başka hesaplar ve başka planlar gözeterek polemik yapması AP içindeki sendikacı milletvekillerinin tutarsızlıklarını da açığa vurdu. Birisi Bakanandan yana iken, ötekisi Bakanaya karşı çıktı. Çünkü bu gibilerce asıl mesele, ekendi öz çıkarlarıdır. Bugün Bakanlarına karşı olurlar, yarın yeni gelen bakana yağ çekerler, öbür gün başka bir hesapla başka bir yerde boy gösterirler. Aslan ekendi öz çıkarlarıdır. Yoksa sistem, yoksa ilke, yoksa disiplin, yoksa işçi sınıfının büyük menfaati o gibiler için hiç ön plana geçmez. Mesele o andaki küçük çıkarın ve günlük tatminin gereğidir.

Biz, Lâstik-İş'in İzmir'deki Good Year lâstik fabrikasındaki grevini cesaretle sürdürürken kargaştıkları büyük sorunları dile getirecek malzemeyi sağlamaya çalışırken postadan dört mektup aldık ve bunları cevaplamak gereğini duyduk. Bu nedenle Lâstik-İş'in grevine «eğer bir anlaşma olmazsa, gelecek hafta yeterince devam etmek istiyoruz».

● **C. PINAR** (İşçi) : Oleyis'i devrimci örgütler arasında gördüğümüzü ve bu görüşümüzde haklı olduğumuzu yazıyorsunuz. Biz Oleyis'in özellikle son kongresinde devrimci görüşlerin yer aldığına değinmiştik. Bu arada sendikamız «partilerüstü politikaya karşı» olgusunu ileri bir adım saydığımızı yazmıştık. Nitekim, bu görüşleri nedeniyle Oleyis'in başkanı Türk-İş kongresinde Yönetim Kuruluna seçilmedi.

Oleyis'in denetçi raporu ile hesap tetkik komisyonu raporuna teşekkürler. Bu örgütün hesaplarıyla ilgili görüşleriniz hakkı olabilir. Biz kesinlikle belgeler olmadan bir örgütü yolsuzluklarla suçlamadan yana değiliz. Kaldı ki, raporlar bazı noktaları ten-

kid etmekte, ancak suçlamamaktadır. Yönetim biçimine gelince:

Bu, Oleyis üyelerinin kendi iç sorunlarıdır. Sözü edilen üçlü grup'un iş ilişkileri bir yazar olarak bizi ilgilendirmez. Ancak bu işkolunda çalışan işçi kardeşlerimizin sendika seçme haklarını iyi değerlendirmelerini dileriz. Sorularınızı cevaplandırmak olanağımız vardır. Ancak bunu dergi yoluyla değil karşılıklı konuşarak çözümlüyoruz. Ziyaretinizi beklerim.

● **N. BABACAN** (Ankara) : Sendikaların politikayla ilgilenmeleri baş görevleridir. Politika, devlet yönetmek sanatı, yada bilimi olarak kabul edilince ortaya çıkan gerçek şu oluyor: Sendikacılar, yani işçiler, yani sömürülenler neden devlet yönetimiyle ilgilenmesin ve hep yönetilsinler. Neden kendileri de sayıca çok oldukları halde sayıları az olanlara ve o az olanların çıkarına göre yönetilsin? İşçiler devlet yönetimine ağırlıklarını koymalıdır ki, yıllarca istemekten bilmadıkları ve istemekte devam ettikleri haklarını alabilsinler. Bakınız toprak reformunu savunanlar gittikçe artıyor ama, toprak reformuna TİP'ten başka hiçbir parti candan bağlı değil. Hayat pahalılığı artıran nedenleri ortadan kaldırmak için kimsenin çalıştığı yok yöneticiler arasında. Politika ile uğraşmak sendikalara yasak edilmemiştir. Yasak olan bir partinin şubesi durumuna gelmek, partiye paraca yardım yapmak ve partiden maddi yardım görmektir. Biz ölemler yasalarına uygun hareket edilmesini isteriz. Sizin de politikayla ilgilenmeniz ve beğendiğiniz parti içinde çalışmanız en doğal hakkımızdır. Hele sendikacı olmamız, bu doğal hakkımızı mutlaka iyi kullanmamızı gerektirir.

● **S. ERTEMİZ** (Eskişehir) : Rahmetli Ahmet Aras hakkındaki iyi duygularınıza aynen katılırız. Ahmet Aras, mücadeleyi seven ve işçilerin davalarına inanmış dürüst bir sendikacıydı. Bugün unutulmuş olmasına biz de üzülürüz. Hele aileste kendi örgütünü, ya da rahmetli Aras'ın temsilciliğini yaptığı örgütün hiç ilgi göstermemiş olmasına ihtimal vermek istemeyiz. Türk-İş'in kuruluş çalışmalarına da katılan Ahmet Aras hakkında ileride yayınlamayı düşündüğümüz «Tamam» sendikacılar kitabında genişçe yer vereceğiz tabiidir. Fakat bugün bir tek yazıyı bu iyi kalpli ve ebediyete göçmüş kardeşimize ayırmak olağan sayılmaz.

● **A. SOLMAZ** (Ankara) : İşsizlik sigortası henüz memleketimizde uygulanmamaktadır. Başka memleketlerde işsizlik ödeneği vardır. Bildiğim kadarıyla Avusturya'da işsizlik halinde ödenek almağa hak kazanan işçilerin eşine de, çocuklarına da paraca yar-

dım yapılır. Eğer kadın yardım almak mevkiinde değilse hizmetçiye yardım yapılır. Belçika'da işsizlik yardımı miktarı, çocuklar için yapılan aile yardımından fazladır. Yunanistan'da işsizlik sigortasının gündelik tazminatı, sigortalı işçinin ailesi gözetilerek hesaplanır ve her aile ferdi için yüzde 10 arttırılır. İrlanda'da maddi işçi ve karısı bile çocukları için de işsizlik ödeneği alır. İtalya'da işsizlik sigortası vardır ve sigortalı işçi kalmıca 16 veya 18 yaşından küçük çocukları eğer işsiz ve çalışmıyorlarsa ayrıca ödenek te gözetilir. İngiltere'de işsizlik sigortasından yararlanın eşine de, birinci çocuğuna da, öteki çocuklarına da ayrı ölçülerde ödeme yapılır. İsviçre'de işsizlik sigortasına tâbi işçiye gündelik verilirken, işsizlik süresince geçindirmekle yükümlü olduğu kimselere de ödeme yapılır. İspanya'da işsizlik sigortası vardır. İşsizlik ödeneği verilirken, İspanya'dan başka yere göç etmek zorunda kalmış eşi ve çocukları için de (bu göç meslekt nedenlerle ise) üç ay için ödemede bulunulur.

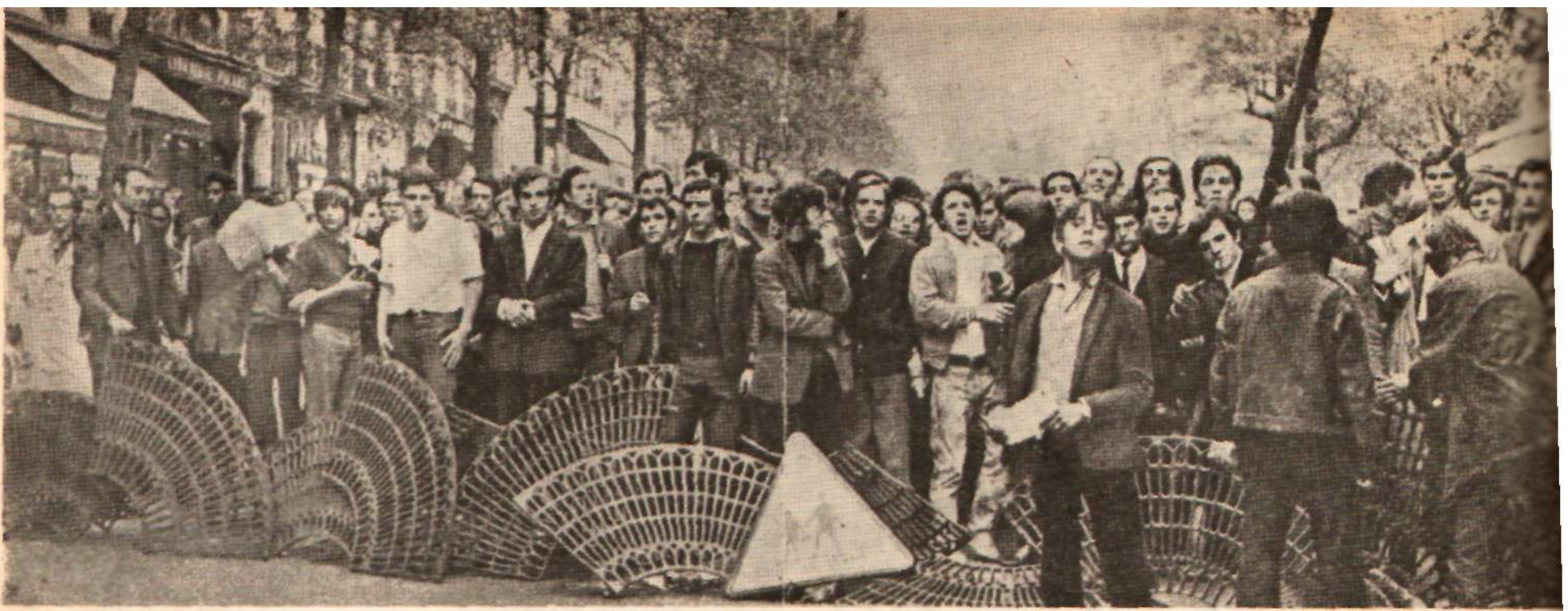
Hangi memleketlerde işsizlik sigortası vardır ve miktarları nedir? şeklindeki sorunuza «acele istediğiniz için» şimdilik bu kadarla cevaplamak isterim.

● **R. MUTLU** (Hatay) : Bu seçimlerde hangi partinin ne kadar oy alacağını hiç kimsa tahmin edemez. Biz de size şu seçimlerde işçi adayları şu kadar oy alabiliriz diyemeyiz. Ancak işçi ve işçiden yana olanların çok oy alabilmesi, seçmenlerin bilincine bağlı olduğu kadar seçimlerde etkin rol oynayan öteki partilerin örtülü örtüldüz harcamalarını da hesaba katmak ve tarafsızlığını yitiren bir kısım idarecilerin işçiler lehine oy verecekleri yaptığımız söylediğiniz baskıları da unutmamak gerekir. Bununla beraber biz, işçi adayların başarılı bir sınav vereceğini ve bu seçimlerden kazançlı çıkacağını rahatlıkla söyleyebiliriz.

● **A. ALDENİZ** (Adana) : Amerika'da Başkanlık seçimlerini Kennedy'nin kazanmasının işçi hareketlerini etkileyeceğini söyleyenler vardır.

Nitekim, AFL - CIO çatışması, Kennedy kazandığı takdirde ilericiler yararına bir gelişme gösterebilir. Suikaste uğrayan Başkan Kennedy'nin Cumhurbaşkanı olduğu tarih 20 Ocak'tı. Sovyet lideri Kruşçev Viyana'da görüşmüştü. İki blok arasındaki soğuk harbi kaldırmaya çalışmıştı. İlerici bir liderdi. Ancak bizi, Amerikan seçimlerinden çok, bugün kendi seçimlerimiz ilgilendirmektedir. Çünkü muhalefetin ve özellikle TİP'in alacağı oylar, iktidara iyi bir ders olmalıdır.

Bütün okurlarımıza saygılarıla...

Fransız Gençlik Hareketi Lideri Bendit konuşuyor

Fransa'da Nanterre Fakültesi'nde başlayan öğrenci hareketleri kısa zamanda büyüyerek işçilerin ve siyasal partilerin de katılımıyla bir «16. savaşı» halini almıştır. Böylesine büyük çatışmalara yol açan öğrenci hareketinin gerçek nedenleri nelerdir? NOUVEL OBSERVATEUR Dergisi, öğrenci hareketinin lideri, DANIEL COHN-BENDIT ile bir görüşme yaparak Fransız gençliğinin isteklerini ortaya koymuştur. Daniel Cohn-Bendit, 23 yaşında kızıl saçlı, çocuksu görünüşüne rağmen yüzünde olgun insanlara özgü ifade taşıyan bir sosyoloji öğ-

rencisidir. 1933 yılında Nazilikten kaçıp Fransa'ya sığınmış Alman ana-babasının Fransa'da doğmuş oğludur. Adı, ilk kez, bundan dört ay önce fakültedeki yüzme havuzunun açılışı sırasında Gençlik ve Spor Bakanı M. François Missoffe'a çatıştığı sırada duyulmuş, son öğrenci hareketleri sırasında tutuklanınca, adı dünya basınında, Alman gençlik lideri Rudi Dutschke kadar çok geçmeğe başlamıştır. Nanterre'deki «16. öğrenciler» in lideri Daniel Cohn-Bendit'in Nouvel Observateur'a verdiği mülakat şöyledir:

● Eyleminizin gerçek gerekçesi ve amaçları nelerdir?

— Bizim ilk amacımız, üniversitenin politika işine sokulmasıdır. U.N.R.F. (Fransız Öğrenciler Ulusal Birliği), gündüzün birtakım isteklerde bulunuyor, zaman zaman Vietnam lehinde bildiriler dağıtıyor, ama Üniversite içinde siyasal tartışma yoktu. Oysa şimdi biz, Üniversite'yi bir siyasal tartışma kalesi haline getirmek istiyoruz.

● Öğrencileri hangi temalarla harekete geçirmeyi, siyasetle ilgilenmelerini sağlanmaya düşünüyorsunuz, ya da gerçekleştiriyorsunuz?

— İçimizde bazı arkadaşlar var ki, ben bunlara üçüncü dünyacılar adını vereceğim; onlar için en önemli konu sömürgecilikle ve üçüncü dünyanın (az gelişmiş ülkelerin) sömürülmesiyle savaştır ve bu savaş onlarda siyasal bir bilinçlenme sağlamaktadır. Bizim görüşümüze göre de, üçüncü dünyanın sömürgecilere karşı yürüttüğü kavga desteklenmelidir; hepimiz, elimizdeki olanaklarla, hemen yakınımızda, örneğin Fransa'da bulunan sömürme merkezlerini yıkmaya çalışmalıyız.

Ama bizi sömürülenlerle dayanışmaya götüren çıkış nok-

tası, tipik Almanya'daki gibi, Üniversite içindeki durumumuzdur. Nanterre Fakültesi'nin 10.000 öğrencisi daha iyi çalışma koşulları elde edebilmek üzere greve bağlandı; zaman, bizi birlikteliğe bağladı. Eğer öğrencilerle öğretmenlerden kurulu eşit üyeli komiteler çalışabilseydi, belki de bu grev yatar. Ama durum böyle olmadı: devlet, öğretmenlerin desteğini sağladığımız zaman bile, bütün isteklerimize «hayır» dedi. Ve öğretmenler, felsefe öğretmenimiz Paul Ricoeur'un da belirttiği gibi, korkaklık ettiler: öğrencilerle aynı görüşteydiler, ama greve katılmadılar.

Demek ki, isteklerimiz, doğrudan doğruya devlet düzeniyle çatıştı: siyasal iktidara, kapitalizmle, onun Üniversite anlayışıyla. Siyasallaştırma işte buradan doğdu: kapitalist düzenin, bu düzenin Üniversite'ye yüklediği toplumsal görevin porun konusu edilmesi; öğrencilerin, ilerde işçi sınıfını sömürecek teknik adamlar olmayı reddetmesi falan...

● Sizce, gerçek hoşnutsuzluklarımızın nedenlerini ortaya çıkaracak, bu hoşnutsuzluğu tam bir siyasal bilinçlenme haline dönüştürerek hiç bir çözümleme yapılmadığı için, öğrencilerin çoğu, epeyce (hatta çok çok) ilkel bir

devrimciğe girişmiyor mu acaba?

— Kuramın uygulamanın çok çok gerisinde olduğu bir gerçek. Biz bunun farkındayız. Ama uygulama, yani eylem, öğrencilerin yüzlerce küçük gruba ayrılmaları ile sınırlanmış. Küçük gruplara, ne denli doğru olursa olsun, kuramsal bir çözümleme (tahlil) sunmanın hiç yararı yoktur: en iyimser görüşle, alır okurlar nihayet bu çözümlemeyi; ama gelip size katılmazlar, çünkü kendisinden gelmeyen fikre katılmamak özündedir küçük grupların.

Ama ben bir eylemi başlatırlar ve birtakım insanları da buna katabilirsem, o zaman pek çok kimsenin ardından sürüklerini; bunlar, siyasal bilinçle ermiş olmalarına rağmen, hep de Marx'çıya sahip çıkan bu küçük gruplar arasında dahi sonu gelmez tartışmalardan bıktırıp usanmış durumdadırlar çünkü. Eylem mezhep tartışmalarını önlediği için, kendisi bir içici güçtür ve yeni yeni eylemler yaratır.

Demek ki, kuramsal çözümleme arkadaşın gelmek zorundaydı, ve şimdi artık, yavaş yavaş kendi yerlerini farketmekte olan öğretim görevlileri yardımcıların desteğinden yararlanabilecekler. İtalyan'lar, bu konuda, bizden daha elverişli durumda, eyleme geçmezden önce altı ay fakültelerine kapandılar; yani oturup kuram üzerinde çalıştılar. Yapılan

gereken budur. Bizce, ancak bir buçuk aydır çalışıyoruz.

● Uygulama ve kuram yönünden, şu anki Üniversite düzenine yönelttiğiniz eleştiriler nedir?

— Bizler, yüksek öğrenimin getirdiği ideolojinin eleştirisini yapmak istiyoruz. Örnek: görevi, sömürme düzeninin gürlülsüz, patırtısız sürmesini sağlamak üzere sınıf çatışmalarını ortadan kaldırmak olan psiko-sosyologların (toplum ve ruhsal bilim uzmanlarının) yetiştirilmesine karşıyız. Başka bir örnek: tarih derslerinin çözümlemesini yapmak istiyoruz, çünkü bilimsel yönden aldatıcı olan bu dersler hiçbir şey öğretmiyor bizlere. Ayrıca, dersler arasındaki duvarı da yıkmak istiyoruz, çünkü ders ve bilim kolları arasındaki kesin ayrılık, aslında, bir bakıma, işlerin toplumsal ve teknik açıdan sınıflandırılmasına göz yumacak, dar kafalı uzmanlar yetiştirme amacını gütmektedir.

Biz derslerin nasıl olması gerektiğini gösteremeyiz elbet, ama bu dersleri bozar, durmadan araya girer, hazırlandıktan sonra, eleştirilerimizle, öğretmen o önceden belli programı izlemesini engeller, onu bizimle tartışmaya zorlayabiliriz. Örneğin, toplumbilim öğretmeni Michel Crozier'ye, Fransız toplumu konulu dersinde, bizimle birlikte, Chris Marker'ın, Rhodaceta'daki grev m-

rasında çektiği filmi seyretmesini önerdik. Crozier reddetti. Bunun üzerine, dersini engelleyeceğinizi bildirdik kendisine.

Üniversite'ye yöneltilen eleştiri, aslında, belli bir öğrenci gücüdür. Bu güç henüz toplum üzerinde değil, yalnız Üniversite üzerinde etkili. Örneğin, Fizik ve Kimya dersleri konusunda, bizlere bu bilimlerin kötiye kullanılmasının nasıl önlenileceğini öğretmediklerini göstermek son derece kolay. Fizik ve kimya bilimlerinin toplumumuzda nasıl kullanılabileceği, bu bilimlerin insanlara sağladığı olanaklar... budur işte ele alınması gereken sorun. Aydınlanın görevi budur.

● Ya Marx'çı açıdan yaptığınız eleştiri nedir?

— Devrimci kavramın eleştirisini yapıyoruz, ama bu ancak sömürülenler tarafından benimsendiği zaman bir değer kazanır tabii. Gerçi gündelik yalnız öğrenciler devrimci bir kavga içindeler, ama işçi sınıfının devrimci eylemleri Batılı ülkelerden bütünüyle kalkmış değil elbet. Ancak bunlar, özellikle genç işçilerden gelen vahşice grevler, giddet kokan bir takım davranışlar halinde. Caen'de, Saint - Nazaire'de hep gençler var. Kavga öğrenciler içinde. Demek ki yalnız öğrenciler değil, bütün gençlik başkaldırıyor. Aile babası işçi, C.G.T.'nin hareketi frenlediğini, öbür arkadaşlarımızın yerlerinden kıpırdamadığını gördüğümüz zaman dö-

PARİS NOTLARI

Abidin DİNO
(Paris'ten yazıyor)

Paris'in bu gözyağartıcı haftası kolay kolay unutulmayacaktır. Polisler talebeler arasında kıvılcımlar, Paris talebe mahallesinin folklorundan sayıldığı için, başlangıçta, Nanterre Üniversitesi'nden gelme kıvılcımların St. Michel, Sorbonne, Luxembourg Meydanı'nı ateşlemesi, çabuk sönecek saman alevleri sanılmıştı. Ama öyle olmadı; anlaşıldı. Polisler sifata kullandıkları Romalı lejyonerler misali madeni bağlıkları, tel kafesli maskeleri, geniş gözlükleri, geffaf kalkanları, kurgunlu uzun eldivenleri ve sopaları, gözyağartıcı bomba torbaları ile gelmişlerdi.

Damlarında gift fışkıya bulunan karga - tulumba arabaları vardı. Çok kalabalaktılar. Bu bir stırmanmaz ya benziyordu, talebenin tepkisi de orantılı oldu. Çöp tene-kelerinin kapakları kalkan olarak kullanıldı, motosikletçi başlıkları olan ön çarpma grupları boy gösterdi, cendakla takımları sökün etti. Gençler, üzerlerine ağır kolaylıkla fırlatılan gözyağartıcı bombalara karşı çıkıyorlardı, gerilemek şöyle dursun, saldırmıyorlardı.

Her gayle eğlenmeyi vazife bilen Paris'li, bu yeni oyuncağın tadını çıkarmak istediler. Fakat yapışkan ağır kokusu ve insanın genzine takılan acılığı ile gözleri uzun süre bulandıran bombalar, şaka sınırlarının aşıldığını gösteriyordu. Talebelerden tutuklananlar, sopalananlar arttıkça, direnme güçleri ve kalabalıkları da kabarıyordu.

Gözyağartıcı bombalardan korunmak için bikarbonat, tük ve eczanede satılan ilaçlar ceplerde bulunduruluyordu. Hele Fransız Ulusal Öğrenci Birliği'nin (UNEF), perşembe günü dağınkılığa son vermesi, koruyucu kordonlar yaratması ve disiplinli bir çahşma içinde anarhist yada karışık grupları kontrol altına alması ile, karşılaşmanın karakteri değişmişti. Fransız işçi sendikalarının da desteğini sağlayan gençler, özellikle öğretmen ve profesör sendikalarının, siyasi partilerin desteğini kazanınca, tartışma, bir avuç öğrencinin isteklerinden çıkıp temel sorunlara dayandı.

Polis güçlerinin çekilmesi, üniversitelerin açılması ve her şeyden önce, tutuklanan dört öğrencinin salınması isteniyordu. Bundan başka, üniversitelerin yenileşmesi, gençlerin işsizlik sorunlarına ciddi çareler bulunması fikri savunuluyordu.

Kızlar ateş gibi, oyna işlercesine kaldırım taşlarını söküyorlar tukur tukur...

Anlaşılan aslan heykelleri, tarihi olayları kendine çekiyor, Eisenstein'in Potemkin aslanlarına özenip, Belfort aslanı da işe karışıyor; zaten semboller ve devrim, oldum olası arkadaşlık etmişlerdir yanyana...

Cluny'de itişme ve bombaların ortasında bir adam gördüm, sol omuzunda box bir tavşan taşıyordu, bağlı filan değil, meraklı bir yaratık, pembe gözleri yaşarmaksızın karşılıklı hücumları merakla seyrediyordu.

Kapıcı karıları gençlerden yana, (benice iktidar tehlikesi!)

Romalı lejyonerler fazla sinirli, sanki intikamlarını Paris'lilerden alıyorlar.

İşte ekmeğe çıkmış bir kızın önüne bir bomba fırlatıyorlar, gören anlatıyor, tek başına sakin sakin yürüyen «Elles Dergi»'nden çıkmışçasına süslü bir kız sopalanıyor... Demin radyo söyledi, Montparnasse'ta bir kahveye grip bomba salıyorlar, müş-

teriler hastahanelik, yerlerde baygın... Gerçi sabahın akşamı kadar küfür dinlemek kolay değil, hem de binlerce kişilik korolardan. Yine de hoş değil, kadınlara saldırmak, hele durup dururken.

Aragon, Sorbonne'un önünde konuşuyor, şairler gençlerden yana.

St. Michel Bulvarı'nda ikinci katta bir pencereden yağlı bir adam bağılıyor : «Alman işgalinde nerdeydiniz?» Hız alıp sallanan iki üç bomba ile adam pencereden siliniyor.

Cumartesi sabah karanlığında saat 3.00. Yeni çeşit bombalar atılıyor. UNEF İkinci Başkanı'na göre, bunlar ekler lu... «Europe N. 1» Radyosu'nun bildirdiğine göre, kimi öğrencinin gözü görmeyi alıyor, ağır yaralar çoğalıyor, spiker nefes nefese... Radyodan duyulan patlamalar, beşinci kattan duyulan patlamalara karışıyor, karşılıklı hücumlar birbirini kovalıyor, Luxembourg ile Cluny arasında, çepeçevre 60 barikat kurulmuş, otomobiller yanıyor, 3.25'te Nobel'ci profesörler, Monod ve Kaasler, gençlerin yanında yer almak için sokağa çıkıyorlar, yer yer yaralıları tedavi için tedavi noktaları açılıyor, fakat ilaç, sargı ve doktor yetmiyor... Radyo spikeri, eli paralanmış bir delikanlının yanında, gazlar altında dar sokakların evlerinden kiracılar gençlere ıslak havlular atıyorlar, su gazı dağıtırmış, yardım etmeye çağırıyorlar. Bağırmalar, savaşın ortasında gülüşmeler, düşen kaldırım taşlarının sesleri, «Europe N. 1»'nin 4 - 5 radyo arabası olayların ortasında, yanan otomobillerin patlamaları, bir de yeni çeşitten bir bomba sesi, ağır, sarımsı, Cezayir Savaşı sırasındaki plastik infilaklarını andırıyor. Prefecture bombaların aklorulu olduğunu yalanlıyor, talebe başkanları ısrar ediyor, 100 otomobil yanıyor, Profesör Lacombe yaralanmış. 4.15'te bir ilk yardım noktasına saldırmış anıksam kuvvetlerle, yaralıları tutuklamak istiyorlar, doktorlar yaralıları vermiyor.

Artık çok renkli şafak sökmekte, ağır patlamalar özlü özlü, Profesör Schwartz, radyodan sesleniyor (4.45) : Bu bir çeşit katliamdır, Fransız Üniversitesi'nden istifa ediyorum!

Saat 5'ten sonra gençlerin dayanışma imkânları kalmamıştır artık, dağılma emri veriliyor, küçük gruplar toplanıyor, tutuklanıyor, fakat kalabalık olanlar yarmalarında başarı sağlıyorlar.

★

Şimdi saat öğleden sonra 15.30, yeniden patlamalar duyuyorum. Bu sabah Luxembourg'un pafte pafte kalkmış kaldırımlarını gördüm, gazla hâlâ leg gibi, gerçek bir yarışma yok. Sokak işaretleri, demir parçaları, beton direkler yerde ve adım bağında konuşmacılar, gruplar, polis kordonları. İşçiler gelmiş, görüyor, tartışıyor ve talebelerle birleşiyorlar. Pazartesi genel dayanışma grevi var, bakalım...

Dün gece saat 12'de dört talebe tutuklunun yakında bırakılacakları bildirileceydi, bu olayların hiçbirisi olmadı. Kim derti ki, bir haftada bu kertelere varılacak. Fransa'da her şey yerli yerinde, sapa sağlam oturmuş görünüyordu. Bir kaç hatacık, ide resizlik, başdöndürücü sorunlar açığa vuruyor, sarımsı ciddi...

Vietnam Konferansı'na gelen delegeler dün gece kendilerini yanlışlıkla Haygon'a zannetmişlerdi!

Fransız öğrenci lideri Daniel Cohn - Bendit polis nezaretinde

Fransa'da öğrencilerle zorba polis kuvvetleri karşı karşıya.

vülnek istemiyor. Ama genç işçilerin yitirecek bir şeyleri yok; çoğu işsiz, ne alleleri var, ne de buzdolabı taksitleri.

Hemen yarın birtakım büyük işçi hareketleri olur demiyorum; ama durum çabucak değişebilir, çünkü para bühranı, hâlâ devam eden Vietnam savaşı, önünde sonunda Fransa'yı da etkileyecektir. İşçi sınıfıyla aramızda bildirir dağıtmanın dışında bir takım ilişkiler var elbet. Ama Nanterre'de bir grev patlak verirse, sanırım, Fiat grevi sırasında İtalyan öğrencilerin yaptığını yapmıyoruz; grev pankartlarını alıp ileri fırlatmak, isteyen işçileri üniversite lokantasına almıyoruz. Tabii para falan vermeyecekler. Bu iş aramızda halledilecek.

Peki, kendi mesleki geleceğiniz için kaygılanmıyor musunuz?

Eylem içindeki azınlık geleceğine falan aldırıyor; yeter ki Fakülte'den atılmayalım diyor. Bana gelince, öksüz olduğum için, Alman Hükümetinin bursuyla okuyorum. Avukat olmayı tasarlıyordum; siyasi davalara bakacaktım. A-

ma şimdi geleceğim, polisin vereceği kararlara bağlı. Öte yandan, sınavlara üç hafta var, pek çok arkadaş şimdi sınav kaygısına düştü.

Gelecek ders yılında ne yapacaksınız? Fakülte'lere giriş sınavını kabul edecek misiniz?

Seçme sınavı yapılacaksa, bu için ancak polis denetiminde yapılması gerekecektir. Arkadaşlarımız bu konuda kavgayı göze almıştır.

Peki, ya seçmeler sınavla değil de dosyalara ya da görüşmelere dayanarak yapılırsa?

O zaman, dosyaları inceleyecek, öğrencilerle görüşecek kimseler üzerinde etkili olmak gerekecek. Yalnız, savaşa siyasal bir yön vermek zorunlu çıkar ortaya, çünkü, özgürlük adına seçme sınavını reddedecek gerici öğretmenler bulunabilir. Biz, Nanterre'de, Devlet kurumlarına karşı girişilen savaşın, eskiyi yadsıma savaşının daha başlangıcındayız. Tabii, bu savaşın yalnız Nanterre'de kalacağı düşünülürse...

Filmler polis kafasına göre sansürden geçiriliyor

HALKIN SESİ

Hazırlayan: Aşık İHSANİ

SiYAMi

Şu küçük kögemize, seçim öncesi günlerde, kötü düzenin küf tutmuş tepesine, her biri bir gürz gibi inen cevher dolu şiirli mektuplar, adeta yağmaya başladı.

Yanık Anadolunun, çeşitli il, ilçe ve köylerinden gelen mektupların bir kısmının sahipleri şunlardır.

Kastamonu'dan Siyami Özel, Balıkesir'den Cahit Albayrak, Antalya'dan Nihat Gürler, Kegan'dan Edip Öztemel, Sultanhisar'dan İsmail Güldal, Bakırköy'den Mahir Aral, Silivri'den Çetin Gökçaya, Pınarbaşı'dan Aygün Temelli, Aydınlar köyünden (ULUBEY - ORDU) Ali Taçalan, Süverek'ten Şerif Karadağ, Kadıköy'den Ziya Kaşoğlu, Tarsus'tan Aşık Hüseyin, Proleter Memet Bayram gibi yürekten halk gairleri ve daha bir çoğu...

Bu hafta size, Amerikan gâvurunun beyinde bir bomba gibi patlayan Siyami Özel kardaşımızın duyarak yazdığı bir şiirini vereyim :

BAĞIMSIZLIK TÜRKÜSÜ

Uyan kardaşım şu derin uykudan
Sömürgeçler nasıl bağladı bizi
Kalk gör, yürü, atıl, yığılca savaş
Yeter be, bu zillet eçledi bizi

Yeter be, yeter, nah şuraya geldi
Ayrıdan aşağı gayrı, ne kaldı?
Amerikan gâvuru çok seyler aldı
Bir güzel çaputa beledi bizi

Bağımsızlığımız düş oldu gitti
Nice baharımız kış oldu gitti
Bahçemiz haraba eç oldu gitti
Dikenler, çalılar daldı, bizi

Siyami, Türkiye benim Türkiyem
Conson'un işi ne, canım Türkiyem
Vatanım, namusum, kanım Türkiyem
Bağımsızlık aşkı bağladı bizi.

Yolsun tümü sansür kurulunca reddedildi ve vizyone girmesi yasağı uzun bir süre sonra kaldırıldı. Fransa'da sinemacılık tahsil yapmış genç yönetmen Alp Zeki Heper'in 1966'da iliyetlerle yola çıkıp iyi film yapmaktan başka bir kaygı gütmeksizin meydana getirdiği «Sohuk Gecenin Aşk Hikâyeleri» adlı yapıtı da aynı sona uğradı. Ya saklandı!

Türk Sinemasında çeşitli zamanlarda su yüzüne çıkan gerçekten iyi bir yapıt ortaya koyabilme çabalarının hepsinin de sansür kurulunda güçlüğüle karşılaşması yada yasaklanmaları kafalarda tabii olarak bazı soru işaretlerinin doğmasına, kayguların belirmesine yol açmaktadır.

Sansür kurulunun izlediği tutumun doğurduğu bir sonuç var. Geri, ilkel Türk Sinemasının geriliğini, ilkelliğini sürdürücü, kopardanları boğup ümitleri yitiren bir sonuçtur bu. Ortada sansür kurulunun hısnına uğramış bu kadar yapıt varken ülke sorunları ve sanat kayguları güden toplumcu yönetmenlerin film teklifleri de yapımcılarca olumlu karşılanmamakta ve Türk sinemasının Dünya Sinemacılık düzeyinde adını duyuracağı gün hep daha geriye kalmaktadır.

Bugünkü düzende sinema sanatçılarının düşünce ve mesajlarını ancak bürokratların süzgecinde geçtikten sonra halka ulaşılabilmektedir. Bu düzende yıllar yılı yürüyen Türk Sinemasının ulaştığı düzey ortada.

Bu yüzden biz deriz ki : Bu düzene son verilmelidir artık. Sinema ile ilgili yada ilgil duyan aydınlar, milliyetçiler bu konu-

da güç birliği yapmalı sinema sanatçılarının düşünce ve mesajlarının bürokratların süzgecinde geçtikten sonra halka ulaşması sistemine son vermeli-dirler. Ashında amaç sansürsüz bir sinema düzenidir. Fakat içinde bulunduğumuz düzen ile bu amaç arasındaki mesafeyi birdenbire katetmeyi düşünmek hayalden başka birşey olmayacağından ilk merhale, bugünkü bürokratlardan kurulu sansür kurulu yerine sanatçıları, tarafsız bilim adamlarını bir araya getirecek bir sansür kurulu meydana getirmek olmalıdır.

«Sanatçılar bütün engellemelere rağmen anlatmak istediklerini çeşitli yollarla halka ulaştırabilirler bu yüzden sansür düzeninin değiştirilmesi çabaları gereksizdir» diye düşünenler çıkabilir. Bu düşüncenin tamamıyla yanlış ve haksız olduğunu söyleyemeyiz. Nitekim sanatçılar tarih boyunca bütün engellemelere rağmen düşüncelerini halka ulaştırmayı başarmışlardır. Ama nasıl olsa başarıyorlar diye sanatçıların çalışmalarını, davranışlarını engelleyici kuralları yıkmamak niye?

Hadise yaratan plak

AŞIK FERMANİ

947- Avradım
Ne ararsan insandadır

Odeon Plak: Mülâs Han
Rıza Paşa Yokusu - İst.

Ant Der: 490

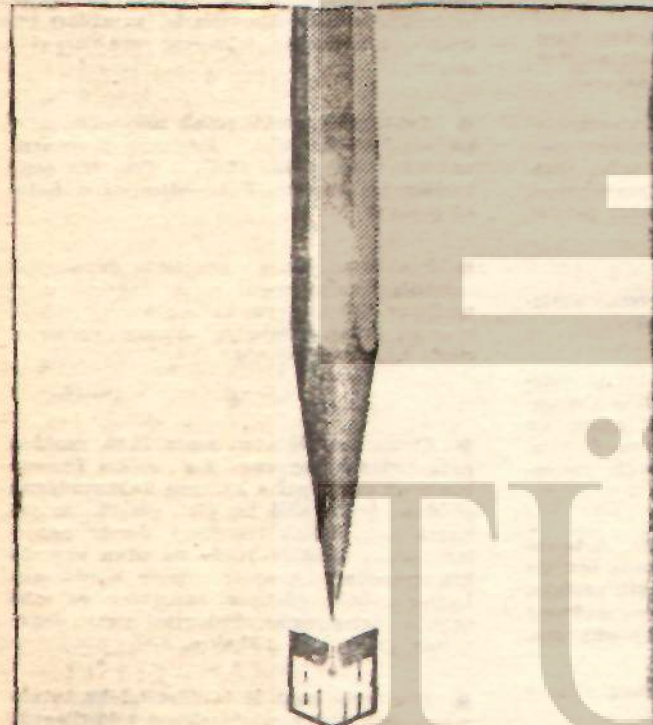
Atilla GÖKBÖRÜ

vardır. Bugün evet dediklerine yarın hayır demek iş değildir onlar için. Bir gün geçiş vizesi verdikleri bir yapıt ertesi günü ağısttan indirttikleri çok görülmüştür. Yada aynı boyutlar içindeki iki yapıtın birine evet diğerine hayır demeleri olağandır.

İki sansür kurulunun karmaşık, çelişik tutumlarını ortaya koyan son yıllardan bir kaç örnek: Stanley Kubrick'in 1957'de çevirdiği ve kendisine büyük ün kazandıran, antimilitarist bir ağıdan Amerikan Askerlik Düzeni'ni eleştiren Zafer Yolları (Paths of Glory) adlı filmi, Amerika'da alkışlanmasına rağmen, bizim sansür kurulu ile uzun süren bir takışma devresinden yonik çıktı ve getirildi kurum tarafından geçen yıl lade edildi. Seyircilerin yıllardanberi merakla bekledikleri Anthony Mann'ın *The Old* adlı filmi de aynı akıbete uğradı. Sansür kurulunun gösterdiği gerekçe filmi Arap aleyhtarı olduğudur. Halbuki ashında il-kemiz insanları arasında da pek iyi bilinen İngiliz kaypaklığı-nı anlatıyordu. Getirildi ku-

rum tarafından bu yıl lade edilen bir diğer film de Otto Preminger'in seçim kavgalarını taşıyan Washington'da Fırına (Advise and Consent) adlı yapıtıdır. Sansür kurulunun ret gerekçesi «Senatörlük kutsal bir görevidir. Senatörlüğe seçilmeye bu türlü hayağı kavgalar olamazdır. Eğer Amerika'da oluyorsa bu Amerikan toplumu için bir lekedir, bize ne. Kaldı ki Amerika'da yasaklanmamış, tersine beğenilmiştir. Ama gel de anlat bunu şu bizim sansür kuruluna. Kendini Amerika'nın ve Amerika'lıların vasisi saymak denmez de ne denir bu tutuma? Geçen yıl içinde sansürün geri çevirdiği iki film daha var. Ezrarengiz Yol (One Man's Way) ile Sidney Poitier'e 1963'de Oscar ödülünü kazandıran Sür-gün Melekleri (Lilies of the Field), Hristiyanlık propagandası yaptıkları gerekçesiyle geri çevirildiler. On Emir (The Ten Commandments) gibi filmlere vize veren bir sansür kurulunun bu kararına ne denir ki? Yan-lış anlatmış olmalıyım. Adlarına değindiğimiz filmlerin girmelerini yada çıkarmalarını savunmuyoruz burada. Bu aynı bir konu. İsimleri örneklememizin tek nedeni sansür kurulunun çelişik tutumunu aydınlatma çıkarmak içindir.

Ankara'daki sansür kurulu İstanbul'daki ile aynı sız kullanıyor, ama başka havadan çalıyor. Türkiye insanının yaşamına sirt çevirmiş sorunlarına değinmeyen, Türkün düşüncesine, gelenegine saygısız bir tutumla meydana getirilen, halkın kültürünü, zevkini istismar eden, parasını sömüren yüzlerce filmin elini kolunu sallayarak piyasaya yayılmasına ses çıkarmayan kurul, fazla beğenili ol-masa da en azından Türk insanına ve sinema sanatına saygılı bir tutumla meydana getirilmiş bir yapıt görünce hemen elini kaldırıp «duzura demektir. Örneğin : Erksan'ın ilk yapıtı Aşık Veyse'nin Hayatı ile Yılan-ların Öcü ve Susuz Yaz, karan-lıktaki Türk sinemasında birer ümit ışığı olmalarına rağmen sansürle bir hayli didiştir. Ya-kın zamanda Ertem Göreç'in Karanlıkta Uyananlar'ı ise mil-liyetçi aydın çevrelerin seslerini yükseltmesiyle sansürden paçayı kurtardı ve salon bulabildi. Duy-gu Sağıroğlu'nun ilk filmi olma-sına rağmen başarıya ulaştığı ve günümüzün köyden büyük şehirlere göç sorununu işleyen yapıtlar arasında kuşkusuz en soylu örnek olan «Bilmeven

İyi planlanan ve yürütülen bir reklâm ve tanıtma faaliyeti bir müesseseye için masraf kapısı olmaktan çıkar, karşılığını kat kat getirir.

BASIN İLÂN KURUMU

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no 1. kat 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01. İstanbul

İsim: 16831/407

ANT'IN YENİ HİZMETİ

ant yayınları

Bir buçuk yıla yakın bir zamandan beri haftalık yayınıyla sosyalist mücadeleye katkıda bulunan ANT, okurlarının ısrarlı istekleri üzerine kitap yayınına da başlamağa karar vermiştir. Bilindiği gibi, bir süre önce ANT okurları arasında bir anket düzenlemiş, dergimizden neler beklediklerini bildirmelerini rica etmiştik. Gelen cevapların büyük kısmında, okurlarımız, her bakımdan güvenerok okuyabilecekleri kaliteli eserler yayınlanmasını istediklerini belirtmişlerdi. Okurlarımızın bu isteklerinden ve teşviklerinden cesaret alarak kurduğumuz ANT YAYINLARI Servisi, bir süreden beri «Cağaloğlu - Başmusa-hip Sokak, Emek Han, 16/29 - İstanbul» adresindeki bürosunda kuvvetli bir yayın ekibiyle faaliyete geçmiştir.

ÇOK YAKINDA ÇIKACAK KİTAPLAR

ANT YAYINLARI, sosyalizm, ekonomi, politika, tarih, sanat ve edebiyat konularında seri olarak geçitli seçme eserler yayınlamaktadır. Okurlarımıza çok yakında sunacağımız ilk dört eser, yanda etrafı olarak açıklandığı gibi Stokely Carmichael'ın SİYAH İKTİDAR, Ernesto Che Guevara'nın SAVAŞ ANILARI, E. Burns'ün MARKSİZMİN TEMEL KİTABI, Yevtuçenko'nun YAŞANTIM adlı kitaplarıdır. Dergimizin kurucularından dünya çapındaki Türk romancısı Yaşar Kemal'in mevcudu tükenmiş olan romanları ile bundan sonra yazacağı eserler de ANT YAYINLARI içerisinde yayınlanacaktır. Yaşar Kemal'in ilk olarak sunacağımız üç eseri, mevcudu tükenmiş bulunan ORTADİREK, YER DEMİR GÖK BAKIR ile yeni yazmış bulunduğusu ÖLMEZ OTU'dur. ANT YAYINLARI'nın ilk kitapları çok yakında bütün Türkiye'ye dağıtılarak satışa arzedecektir.

ABONELERİMİZE İNDİRİMLİ KİTAP

ANT YAYINLARI, dergimiz aboneleri için kitap fiyatlarında özel bir indirim yapacaktır. ANT aboneleri, abone bulundukları süre içerisinde, yayınlanmış olan kitaplarımızı yüzde 20 indirimli olarak temin edebileceklerdir. Bunun için abonelerimizin, yüzde 20 indirimli fiyat üzerinden kitap bedelini «ANT YAYINLARI - P.K. 701 - Sirkeci - İSTANBUL» adresine posta havalesiyle göndermeleri ve havale kâğıdının arkasına abone numarasıyla hangi kitabı istediklerini yazmaları yetecektir. ANT YAYINLARI'nın yayınlamaya başladığı kitapların fiyatları ve abonelere uygulanacak indirimli fiyatlar çok yakında ilan edilecektir.

Savaş anıları

Efsanevi ihtilalci ERNESTO CHE GUEVARA'nın ANT'ta özet olarak okuduğunuz Küba savaşı anılarını bütün ayrıntılarıyla bir araya getiren ve halen Avrupa'da satış rekorları kıran kitap...

Siyah İktidar

Amerikan zencilerinin genç lideri STOKELY CARMICHAEL, bu ay yayınlanan bu eserinde zencilerin içinde yaşadıkları ağır koşulları bütün çıplaklığıyla gözler önüne sererek Amerikan toplumunu gerçekçi bir biçimde eleştiriyor ve Amerika'yı baştan başa sarsan «Siyah İktidar» hareketinin esaslarını açıklıyor.

Marksizmin temel kitabı

Bugün Türkiye'de en çok tartışılan konulardan biri de Marksizm'dir. Gerçi Marksizm üzerine birçok kitap Türkçeye çevrilerek yayınlanmıştır. Ancak, bu dünya görüşünü herkesin anlayabileceği şekilde basit olarak açıklayan bir temel kitabın yokluğu daima kendisini hissettirmiştir. Emile Burns'ün bu eseri, bu ihtiyacı karşılayacaktır.

Yaşantım

Ünlü Sovyet ozan YEVTUÇENKO'nun adı Türkiye'de de yayılmış, şairleri zaman zaman dilimize çevrilmiştir. Ancak Yevtuçenko'nun kimliği hakkında fazla bir şey bilinmemektedir. İşte bir otobiyografi olan bu ünlü eserde YEVTUÇENKO kendisini, sanat hayatını ve Stalin dönemini anlatmakta, bu arada Sovyet sanat dünyasına da ışık tutmaktadır.

...Ve Yaşar Kemal

Dünyaca tanınmış Türk romancısı YAŞAR KEMAL'ın bundan böyle bütün eserleri ANT YAYINLARI tarafından yayınlanacaktır. YAŞAR KEMAL'ın ilk olarak yayınlanacak üç eseri, hiç mevcudu kalmamış olan ORTADİREK ve YER DEMİR GÖK BAKIR ile bu serinin son kitabı olarak yeni yazılmış bulunan ÖLMEZ OTU'dur.

Özel Sektör rezaletlerini

özel sektörcü'den dinle...

BUGÜNE kadar solu sindirmek, gerekirse tasfiye etmek için yekvücut olarak hareket eden Türk kapitalistleri, son zamanlarda kendi aralarında bölünmüşler, çeşitli kamplara ayrılmışlar, birbirlerini yemeğe başlamışlardır.

Biryandan sanayicilerle ithalatçılar arasında çekişme büyürken, öte yandan mason tüccarlarla ümmetçi tüccarlar arasındaki mücadele de şiddetlenmektedir. Nitekim, geçenlerde Odalar Birliği Genel Sekreteri'nden istifa ettirilen ümmetçi Necmettin Erbakan, bu defa Odalar Birliği Genel Başkanlığı'na ele geçirmek üzere harekete geçmiştir. Sanayiciler de, kendilerini ithalatçıların kontrolünden kurtararak bağımsız bir güç haline gelmeğe çalışmaktadırlar.

Bu arada, Türkiye kapitalizminin dokunulmaz adamı olan süper-kapitalist Vehbi Koç da, sanayinin ve ticaretin hemen her alanında tam bir tekele gittikçe sonra sayısız düşmanlar kazanmış, varlıklarını tehlikede gören diğer kapitalistler, Koç'u kendileri için sol'dan tehlikeli bulmağa başlamışlardır.

Özellikle, geçen hafta ıyızümü yazdığımız ANADOL Skandali Vehbi Koç'u, bugüne dek görülmemiş saldırılara hedef haline getirmiştir. Vehbi Koç'a karşı saldırılar, bir yandan ümmetçi kapitalistlerin organı Bu-

Anayasaya karşı cihad!

Önümüzdeki 2 Haziran seçimleri çok mühimdir. Zira, bu seçimler, gelecek sene yapılacak olan milletvekilleri seçimlerinin basamağı olacaktır. Gelecek sene yapılacak milletvekilleri seçimi ise çok daha mühimdir. Çünkü: Anayasayı değiştireceğiz. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kanun yapma hakkını; milli irade hakimiyetinin rağmına kullanan Anayasa Mahkemesi'nin keyfine kerer için; Anayasayı değiştireceğiz. «Anayasa sosyalizme açıktır» diyen solcuların bu yalanını alınlarının ortasına çakılmış tabelâ haline getirmek için Anayasayı değiştireceğiz. Bunun için değiştireceğiz, bunun için değiştireceğiz, ama mutlaka değiştireceğiz.

ABDURRAHMAN ŞEREF LAÇ

(B. Sabah - 15. 5. 1968)

gün Gazetesi ile, öte yandan «özel sektörün borazanı» olarak bilinen Dünya Gazetesi tarafından yürütülmektedir.

ANADOL ilânını alamadığı için Koç'a karşı yayım ateşi açan Dünya Gazetesi'nde Bedîi Faik 15 Mayıs tarihli yazısında kirli çamaşırları söyle ortaya dökmüştür:

«Fazilet adına ağızlarını açtıkları zaman bütün mangal küllerini göklere yükseltenlerimizden hiçbiri, ama hiçbiri gözleri önünde vatandaşın kandırılmasına sadece seyirci kalıvermekten öteye geçememişlerdir. Çünkü bu firmanın sahibi Bay Koç'tur. Koç demek ise, bizim Babâî dilinde ilân demektir.

Pekiyi ya devlet? Dünya, Raili rezaletini yazarken, ben Ankara'daydım... Bakanlara rastladım, genel müdürlerle karıştım, hepsi «olur şey değil, bu kepezeltir!» demekle birbirleriyle yarış eder gibiydiler. Ama bir tek makama rastladım ki, halkı ferih fahur aldatanların üzerine eğilmeyi görev saydın!

Halkın reklam yoluyla kandırılıp dolandırılmasına karşı Türkiye'de hiçbir makam yoktur. Kala kala *ıg basına kalmıştır* ama, ne yazık ki, ilân kileleri meteldir ve dolayısıyla arkalarındaki rezaletleri göstermezler! Türkiye'de bir mesele fena karıştırılmış ve karıştırılmaktadır. Özel teğebbüse taraftar olmakla, bugün Türkiye'deki özel teğebbüs temsilcilerinden çoğunun yaptıklarına göz yummak, birbirinden çok ayrı şeylerdir. Aksine, asıl özel teğebbüs dostluğunun ve taraftarlığının, onu temsil edenlerdeki noksanları, haksız rekabet oyunlarını, halkı aldatma hırslarını ortaya dökmekle mümkün olduğu pek a-

Bir Anayasa düşmanı daha...

Bu anayasa elbet değiştirilecektir! Bu bir fal değildir; bir hesap meselesidir. Son defa anayasa mahkemesinin kendisini nasıl teşri kuvvetin üstünde gördüğüne şahit oldunuz. Daha buna benzer nice misaller vardır. Demek bu durumda yine söz büyük Türk Milletine düşüyor. Çünkü ancak o, reyleriyle Meclis'te anayasa millî iradeye uygun bir şekilde değiştirebilecek bir çoğunluğu sağlarsa bu işler bir düzene girebilecektir.

MÜMTAZ FAİK FENİK
(Soc Havadis - 16. 5. 1968)

çok bir gerçektir... Bu yüzden ki, konuyu bırakmayacağım ve dava ile ona ihanetli birbirine karıştıranların ve bu karıştırmaman sonucu olarak Dünya'yı nasıl olsa kendi saflarının kazanmış borazanı sayanların, kırlarındaki donları ısırgan otuna çevirinceye kadar yazacağımı!.. Tâ ki, halkı aldatma, kolay kâr sağlama safından hepsini dâvanın gerçek düzeyine atlatıncaya kadar...

Bu yazıyla bızın alamayan Bedîi Faik, Vehbi Koç'a karşı saldırılarına ertesi gün de aynı tempoda devam etmiştir:

«Türkiye'de bir buzdolabı firması, bir süredir sütunlar boyu bagırıyor: «Yabancı bir ismin arkasına saklanmayan bir firma, «Mesele yabancı isminde değildir!»

Kimdir bu firmanın sahibi? Vehbi Koç!.. Humm. O Koç ki, bütün servetini yabancı firmaların ardında kazandı, acaba artık döndü de herşeyiyle millî mi oldu?

Fakat o ne? Ford!.. İşte bir yabancı ism... Temsilcisi aynı Koç!.. Sokon! İşte bir yabancı

firma, temsilcisi aynı Koç!.. Siemens öyle, Thomson öyle... Fiat öyle... General Electric öyle... Buji öyle, yeni çıpınması Varta da öyle!..

Ey pekili... ayıp değil mi? Demek kırk türlü imtiyazla zaten öne geçirdiğin bir buzdolabını satabilmek uğruna, Türkiye'de yüzlerce yabancı ismi temâli edenleri, bu arada en çok kendi kendini hırpaladığının dahi farkında olmuyarak, hiç mikulmadan, hiç utup arianmadan halkın gözünde kötüleceksin!.. Ve sonra da, bu özel teğebbüs düşmanlığının, bu servet düşmanlığının nereden çıktığına bakıncaki!..

A benim küçük esnaf kafak büyük ıg adamı! Senin dahi küçük rakiplerinin satışlarına ve kazançlarına göz diktiğin ortada dururken, fikrâ halkın, kıç yamalı üniversite öğrencisinin servete düşman olmasına nasıl şaşır? Sen dahi peğindes sürüklendiğin bir katar dolusu yabancı isme düşmanlık ilân ederken de, «ışkırtılmış, dürtülmüş delikanlının bir yabancı ad

İsm ve Tazime Fakası Nihal Kışat, İriliği belâların kapısına açarak sığınmış okudu ve fakası...
Kışat ile W.C. belâları ve okudu gırtlardı...

Turistik belgeli helâlar yapıldı

DURUM
DOĞU AVRUPA, DE GAULLE
ve SOVYET RUSYA...

SOVYET yâneticileri, Doğu Avrupa'daki son gelişmeler hakkında...

Turizm Bakanlığı'nın turistler için Finlandiya'dan 300 bin lirah tuvalet kâğıdı ithal etti...

ANKARA, Nete Akşel yazdı
T. ÜRÜM ve Tazime Fakası

Yazısız

Milliyet Gazetesi

19 Mayıs'taki infilâk

Son Osmanlı Padişahı
Ş. Mehmed Vahidüddin,
Vatan Haini değil, büyük
vatan dostu...

Artık gerçek tarihin
konuşmaya başlayacağı
mutlu ve kutlu günden
ilk şafak sökmektedir!

Günâh muazzam hâdise
söz muhteşem eser...

Son Osmanlı Padişahı
Ş. Mehmed Vahidüddin,
Vatan Haini değil, büyük
vatan dostu...

Büyük edip, sanatkar
ve ünlü fikir adamı Necip
Fazıl Kısakürek imzalı
bomba şaheser...

19 Mayıs Pazar günün-
den başlayarak BUGÜN
sütunlarında infilâk ede-
cek...

(BUGÜN - 16.5.1968)